

မြန်မာနိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေးအခြေအနေချိင့်သုံးသပ်ချက်အစီရင်ခံစာ¹

အပိုင်း (၁) နိဒါန်း

ယူအင်ဒီပီသည်မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ချေးငွေ လက်ရှိအခြေအနေချိင့်သုံးသပ်ချက် ကိုပြုစုခဲ့ပါသည်။ သုံးသပ်ချက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ပြည်တွင်းပြည်ပ ငွေအရင်းအမြစ် ၂မျိုးလုံး ကို အကျဉ်းဖော်ပြထားပြီး အဆိုပါငွေအရင်းအမြစ်များကို စီမံခန့်ခွဲမှုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သင့်သည့်အစီအမံများကိုပါ ထုတ်ဖော်တင်ပြ ထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအတွက် ထောက်ပံ့ရမည့်ငွေကြေးများကို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် ဒေသတွင်းထောက်ပံ့ငွေများ၏စီးဆင်းမှုနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အစဉ်းညွှန်ပြချက်များအား နားလည်ခြင်းသည် ပထမခြေလှမ်းတစ်လှမ်း ဖြစ်ပါသည်။ အာရှပစိဖိတ်ဒေသအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေးအကူအညီများ၏ အနေအထားသည် ပြောင်းလဲလျက်ရှိပြီး ပြည်တွင်းရှိအရင်းအမြစ်များကို စုစည်းနိုင်မည့်အလားအလာများလည်း တိုးပွားလာနေသဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် မိမိ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်စေရန်အတွက် လုံလောက်သည့်ငွေကြေးရရှိဖို့ အရေးကြီးလိုအပ်ပါသည်။²

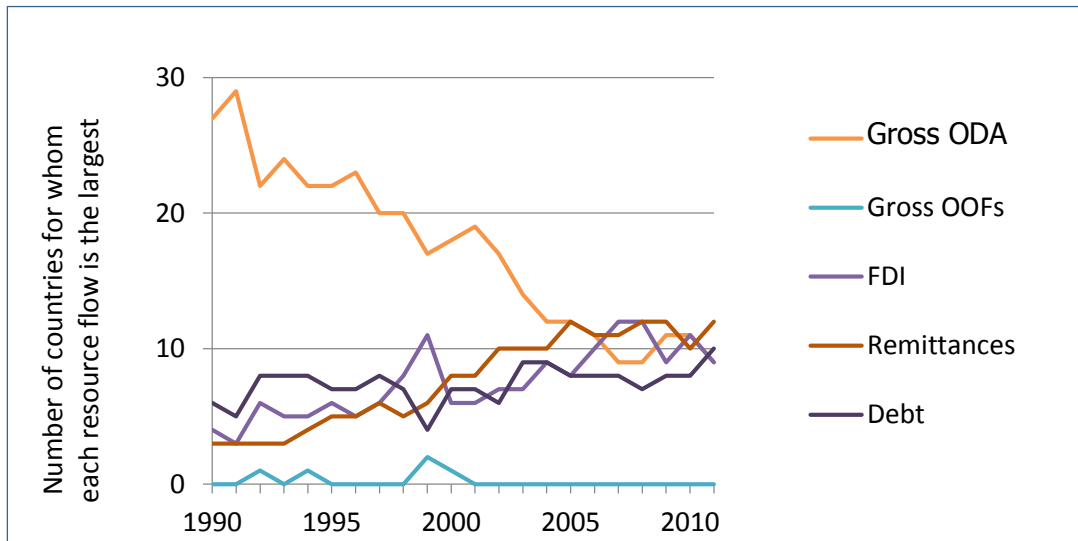
ဒေသအတွင်း၌ အိုဒီအေ (ခေါ်) အစိုးရ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့ပေးငွေများ ပိုမိုရရှိလာစေကာမူ အခြားသောငွေကြေးစီးဆင်းမှု များနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက သိပ်ပြီးမသိသာတော့ပါ။ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၁ဘီလီယံရှိရာမှ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင် ၄၂.၁ဘီလီယံဖြစ်၍ ၃ပုံတစ်ပုံကျော် တက်လာခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင်အကူအညီငွေကြေး အချိုးအစားအရ အိုဒီအေသည် ဒေသတွင်းနိုင်ငံများသို့ စီးဝင်ရာ၌ အကြီးမားဆုံး မဟုတ်တော့ပါ။ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်ကဆိုလျှင် နိုင်ငံ ၂၇နိုင်ငံအဖို့အကြီးမားဆုံး ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၁ခုနှစ်တွင်မူ နိုင်ငံ ၉နိုင်ငံ အတွက်သာ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် ပြည်တွင်းသို့ ပြန်လည်လွှဲပို့သည့်ငွေ Remittances များနှင့်ပြည်ပမှ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု FDI များက ကြီးထွားလာပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း အဆိုပါအိုဒီအေမဟုတ်သော ငွေများကအိုဒီအေ ထက်ပိုမိုလျင်မြန်စွာ စီးဝင်လာဖွယ် ရှိပါသည်။

¹ ဤသုံးသပ်ချက်အစီရင်ခံစာကိုယူအင်ဒီပီ၏ မြန်မာနိုင်ငံရုံး နှင့်ဘန်ကောက်ဒေသဆိုင်ရာရုံး မှဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီထိရောက်မှုဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်ပုဂ္ဂိုလ်များအုပ်စု ကပြုစုပါသည်။ ဖော်ပြထားသော သဘောထားအမြင်များသည် ‘ရေးသားသူများ၏အမြင်သာဖြစ်ပြီး ယူအင်ဒီပီ၏အမြင် မဟုတ်ပါ။

² ၂၀၁၃ခုနှစ် ယူအင်ဒီပီ၏ အာရှပစိဖိတ်ဒေသ ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အစီရင်ခံစာ

ဇယား ၁

၁၉၉၀-၂၀၁၁ကာလအတွင်း အာရှပစိဖိတ်ဒေသနိုင်ငံများသို့ စီးဝင်သည့် နိုင်ငံတကာ
ငွေအရင်းအမြစ်များနှင့် နိုင်ငံအရေအတွက်

ဇယားအရင်းအမြစ်-

ယူအင်ဒီပီ၏ ၂၀၁၄ ခုနှစ် အာရှပစိဖိတ်ဒေသထိရောက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အစီရင်ခံစာ၊ ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု လျော့ချရေး အတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေများ (၂၀၁၄)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ဆွေးနွေးပွဲများသည် ဦးစားပေးဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းပြီးစီးအောင်မြင်မှုများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရေး တို့ကိုသာ အာရုံစိုက်ခဲ့ပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အကူအညီငွေစီးဆင်းမှုများ အပေါ် ခြုံငုံအကဲဖြတ်ခြင်းများ မရှိခဲ့ပါ။³ သို့ရာတွင် ရက်ပေါင်း ၁၀၀ စီမံချက်အတွက် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ငွေကြေးများစီမံခန့်ခွဲမှုကို ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် စီမံကိန်းများ၏ ရည်မှန်းချက်များ ရလဒ်များ ရုပ်လုံးပေါ်လာရေးကို အားပေးရာရောက်မည်ဟု အလေးထားလာပါသည်။⁴

ယခုသုံးသပ်ချက်အစီရင်ခံစာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ငွေကြေးများကို အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း အယူအဆအား မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ သွတ်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဆက်လက်ပြီး ငွေရေးကြေးရေး စီးဝင်မှုများအားလုံး ပါဝင်ပြီး ပိုမိုအသေးစိတ် နက်ရှိုင်းစွာ အကဲဖြတ်သုံးသပ်ချက် ပြုလုပ်နိုင်ပါက အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါမည်။

အစီရင်ခံစာ၏ အခန်း ၂ တွင် သုံးသပ်သည့် အခြေခံနည်းလမ်းများ ကိုဖော်ပြထားပြီး အခန်း ၃ တွင် လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်ကာလအတွင်း မြန်မာနိုင်ငံသို့ စီးဝင်ခဲ့သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ငွေကြေးအချို့ ကိုရွေးချယ်သုံးသပ်ချက်များ၊ ကဏ္ဍအလိုက် ဖြန့်ဝေအသုံးပြုမှုများ၊ ရွေ့လျားမှုများနှင့်

³ တစ်နှစ် နှစ်ကြိမ် ပြုလုပ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ဖိုရမ်၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန အက်စ်အီးအာဒီ နှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု မိတ်ဖက်များလုပ်ငန်းကော်မတီ (DPWC) ၏ နှစ်လတစ်ကြိမ် အစည်းအဝေးများ၊ ကဏ္ဍအလိုက်လုပ်ငန်းအဖွဲ့ ၁၇ ခု၏ အစည်းအဝေးများ၊ နှစ်လတစ်ကြိမ် ပြုလုပ်သည့် ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်များ အုပ်စုအစည်းအဝေးများအပါအဝင်

⁴ <https://www.facebook.com/myanmarfirst100days/timeline>

သက်သာခွင့်ရရှိမှုများ စသည့်သွင်ပြင်လက္ခဏာများ အပြင် အဖွဲ့အစည်းများအတွက် စိန်ခေါ်ချက်များလည်း ပါဝင်ပါသည်။ အခန်း၄တွင် လာမည့်ရှုနှစ်ကာလအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေးရရှိနိုင်မှု အလားအလာများ ကိုအကျဉ်းဆွေးနွေးတင်ပြထားပြီး အခန်း၅တွင် နောင်ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သင့်သည့် ပိုမိုပြည့်စုံသော ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေး အကဲဖြတ်ချက်အကြောင်း အကြံပြုထားပါသည်။

အပိုင်း (၂) နည်းစနစ်

ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာငွေကြေးသည်ပုံစံအမျိုးမျိုးကွဲပြားသည့်ငွေအရင်းအမြစ်များ^၅ ကိုရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် အချိန်အကန့်အသတ်နှင့် ကိန်းဂဏန်းရရှိမှု အခြေအနေကြောင့် ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပ ငွေအရင်းအမြစ် ၁၁ မျိုးပေါ်တွင်သာ အာရုံစိုက်တင်ပြထားပါသည်။

ဇယား ၁ အစီရင်ခံစာတွင်ထည့်သွင်းစဉ်းစားထားသည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေးအရင်းအမြစ်များ

	အစိုးရပိုင်း	ပုဂ္ဂလိကပိုင်း
ပြည်တွင်း	အစိုးရ၏ ဝင်ငွေများ (အခွန်ငွေနှင့် အခွန်မဟုတ်သောငွေများ) သဘာဝ အရင်းအမြစ်များမှ ရရှိသည့်ငွေများ ချေးယူငွေများ	ပြည်တွင်းမှ ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေများ ပြည်တွင်း မှအစိုးရမဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ
ပြည်ပ	အစိုးရများ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးထောက်ပံ့ငွေများ ကမ္ဘာတောင်ဘက်ခြမ်း နိုင်ငံများ အချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ရာသီဥတုဆိုင်ရာကူညီမှုများ	နိုင်ငံခြားမှ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးငွေ အက်ဖီဒီအိုင် ပြည်ပမှ လွှဲပို့ငွေများ ပြည်ပမှအစိုးရ မဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများ အိုင်အင်ဂျီအိုများ

အစီရင်ခံစာအတွက်အားထားရသည့် လက်ရှိကိန်းဂဏန်းအရင်းအမြစ်များကို ဝန်ကြီးဌာန ဝက်ပေါ်ဆိုဒ်များ၊အိုအီးစီဒီအဖွဲ့၊ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ဒေတာဘေ့ခ်နှင့်အစီရင်ခံစာများ၊မြန်မာအစိုးရ၏နိုင်ငံခြားအကူညီရငွေများစီမံခန့်ခွဲမှုစာရင်း (မုန့်ဟင်းခါး) နှင့်မြန်မာသတင်းစီမံခန့်ခွဲမှုယူနစ် (မီမူး) တို့ထံမှရယူပါသည်။လိုအပ်သည့်နေရာများတွင်မူလပိုင်ရှင်များထံမှတိုက်ရိုက်ချေးယူရရှိသောတွေ့ရှိချက်များ၊ကိန်းဂဏန်းများနှင့်ဂရပ်ပုံများကိုအသုံးပြုပါသည်။

ငွေရေးကြေးရေးလုပ်ငန်းနှင့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုချင်းအား နက်ရှိုင်းစွာ လေ့လာတင်ပြမှုအစား မြန်မာနိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ငွေကြေးရုပ်ပုံလွှာကိုသာ ခြုံငုံ၍တင်ပြထား ပါသည်။^၆ ဤအမြန်အကဲဖြတ်ချက်အရ တွေ့ရှိချက်များကို သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများနှင့် ရွေးချယ်ထားသည့်

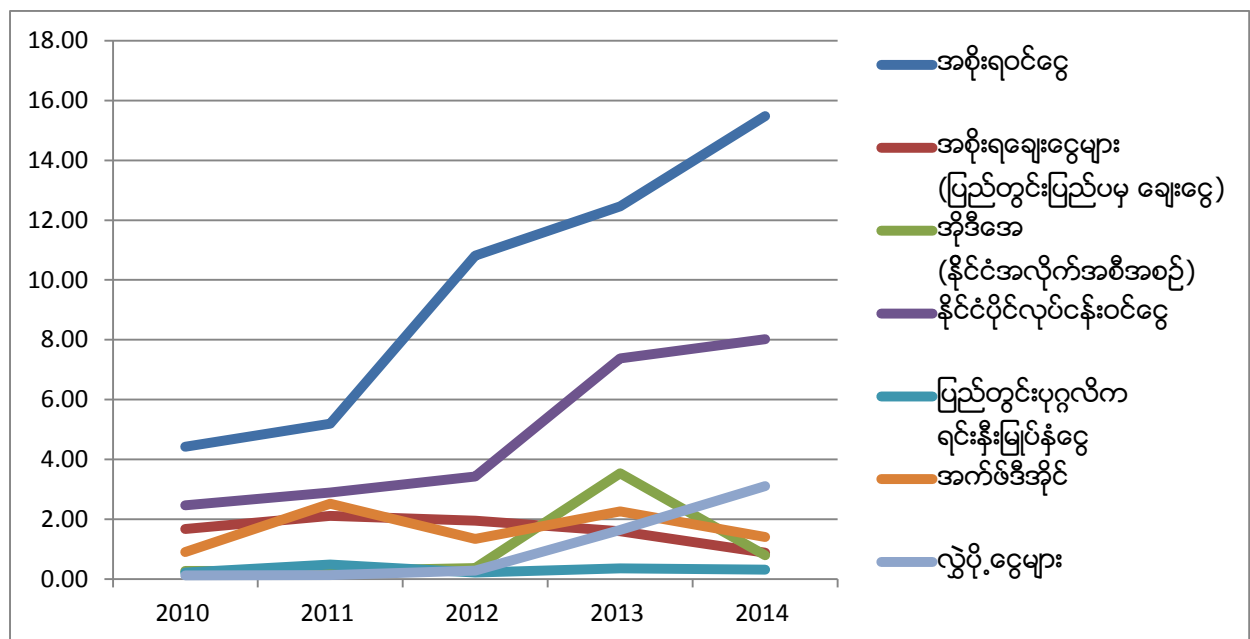
^၅ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကိုနောက်ဆက်တွဲ၁ တွင် ကြည့်ပါ။
^၆ ၂၀၁၅ခုနှစ်အစိုးရအသုံးစရိတ်များ လေ့လာချက် ပါပြည်တွင်းအရင်းအမြစ်များ အပေါ် အသေးစိတ်သုံးသပ်ချက်ကိုကမ္ဘာ့ဘဏ်က ဦးဆောင်သည့်အစိုးရ ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ အောက်တွင်ရရှိနိုင်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာမှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်အုပ်စုက ပြန်လည်ကြည့်ရှုပြီးဖြစ်ပါသည်။ အစီရင်ခံစာ၏ အဝန်းအဝိုင်းကို စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် အစိုးရဌာန ပေါင်း၂၀ကျော်နှင့် လွှတ်တော်ရုံး၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးဌာန တို့မှ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပါဝင်သည့်ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ကလမ်းညွှန်ချက်ပေးခဲ့ပါသည်။

အပိုင်း (၃) မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၁၀-၂၀၁၅ ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာငွေကြေးအပေါ်ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

ဤအစီရင်ခံစာတွင်ထည့်သွင်းစဉ်းစားသည့်ဘဏ္ဍာရေးစီးဆင်းမှုအမျိုးမျိုးအနက်အစိုးရ၏ ဝင်ငွေသည်မြန်မာနိုင်ငံအတွက်အဓိကငွေအရင်းအမြစ်ဖြစ်ကြောင်းပေါ်လွင်ပါသည်။ပြည်ပငွေအရင်းအမြစ်များအ နက်အိတ်အသေသည်တိုးမြှင့် လျှက်ရှိသော်လည်း ပြည်ပမှ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့်အက်ဖ်ဒီအိုင်နှင့်ပြည်ပမှ ငွေလွှဲပို့ငွေများကဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေးပမာဏတွင်အိတ်အောက်ကျော်တက်နေပါသည်။

ဇယား ၂ ၂၀၁၀-၂၀၁၄အတွင်းမြန်မာနိုင်ငံသို့ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေးစီးဝင်မှုများ^၇ (ယူအက်စ် ဒေါ်လာပေါင်း)

မှတ်ချက်။

- အစိုးရ၏ဝင်ငွေများတွင် နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ကပြည်ထောင်စုအစိုးရသို့ လွှဲပေးသည့်ဝင်ငွေများ၊ တယ်လီကွန်းလိုင်းစင်ချပေးခြင်း နှင့်ကုန်းတွင်းနှင့်ကမ်းလွန်လုပ်ကွက်များ မှသဘာဝဓါတ်ငွေ့ထုတ်လုပ်မှုအကျိုးအမြတ် ခွဲဝေခြင်း စာချုပ်အပေါ်ဆုငွေများ ပါဝင်ပါသည်။
- အစိုးရ၏ချေးယူငွေများ တွင်ပြည်တွင်းပြည်ပ၌ ချေးယူခြင်းများ ပါဝင်ပါသည်။ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ၂၀၁၅မြန်မာအစိုးရ အသုံးစရိတ်လေ့လာချက်)

^၇ အစိုးရဝင်ငွေများ၊ အစိုးရချေးငွေများ နှင့်နိုင်ငံပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဝင်ငွေများ၊ ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးငွေများ ကိုတွက်ချက်ရာတွင်ငွေလဲနှုန်းကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ မြန်မာကျပ်၊ ၀၃၁.၅ ဖြင့်တွက်ပါသည်။ (အိုင်အမ်အက်ဖ်၏ ၂၀၁၄ခုနှစ်ကုန်ပိုင်း အထိ အတည်ပြုနှုန်း ဖြစ်ပါသည်။)

- အိုဒီအေကိုနိုင်ငံအလိုက်ထောက်ပံ့ငွေအစီအစဉ်မှရရှိပါသည်။အိုဒီအေစီဒီမှ ၂၀၀၇ခုနှစ်တွင်စတင်ခဲ့သည့်နိုင်ငံအလိုက်အစီအစဉ် CPA အရ ငွေထောက်ပံ့သည့်နိုင်ငံအနေဖြင့် မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ကို တစ်နိုင်ငံချင်း အလိုက်ရေးဆွဲနိုင်ပြီး ပါတနာနိုင်ငံများက ပြောဆိုပိုင်ခွင့်သိသာစွာ ရရှိပါသည်။ ODA သဘောတရားထက် ပါတနာနိုင်ငံတစ်ခုမဟုတ်တစ်ခုသို့ တိုက်ရိုက်ပေးသည့်စနစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။
- နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း SEE များ၏ ဝင်ငွေကိုကမ္ဘာ့ဘဏ်၏၂၀၁၅မြန်မာအစိုးရအသုံးစရိတ်လေ့လာချက်တွင်ကြည့်ပါ။
- အက်ဖီဒီအိုင်ကိုကုလသမဂ္ဂအန်တက် UNCTAD အဖွဲ့၏ကိန်းဂဏန်းမှရရှိပါသည်။
- လွှဲပို့ငွေများကိုကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးရေးအညွှန်းကိန်းများမှရရှိပါသည်။

အစိုးရ၏ဝင်ငွေများသည် အကြီးမားဆုံးရန်ပုံငွေအရင်းအမြစ်ဖြစ်ပြီး အခွန်ရငွေများနှင့် နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေသည် နိုင်ငံ၏အဓိကဝင်ငွေအရင်းအမြစ် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပမာဏအားဖြင့်တိုးတက်လာနေသော်လည်း ဒေသတွင်းရှိ အခြားနိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါကမြန်မာနိုင်ငံ၏ အဓိကအကောက်ခွန်များမှ ဝင်ငွေနှင့် ဂျီဒီပီအချိုးမှာ သိသာစွာနိမ့်ကျနေပါသည်။ နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ထံမှဝင်ငွေသည် အစိုးရ၏အထွေထွေအကောက်ခွန်များ၏ ၄ပုံ၁ပုံခန့်ရှိသော်လည်း ယင်းလုပ်ငန်းများ၏ စီမံခန့်ခွဲမှုသည်ရှုပ်ထွေးပြီး ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနည်းပါးသဖြင့် ဝင်ငွေစီးဆင်းမှုဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်းများကို ထိရောက်စွာရယူရာတွင် စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် အဖြစ်ရှိနေပါသည်။ အထူးသဖြင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာမှ ပိုင်ဆိုင်သည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပါသည်။

အခြားသော ပြည်တွင်းပြည်ပမှထည့်ဝင်သည့် ငွေအရင်းအမြစ်များ သိသိသာသာရှိနေသော်လည်း တိုင်းတာရန်အခက်အခဲရှိပါသည်။ သဘာဝအရင်းအမြစ်များမှ ရငွေသည်အ စိုးရဘတ်ဂျက်အတွက် သိသိသာသာအရေးကြီးသော်လည်း အရင်းအမြစ်များကိုထုတ်ယူသည့် ပမာဏနှင့် ဈေးနှုန်းဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများ ကွာဟမှုများရှိနေခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေများအမှန်အကန်ခန့်မှန်း ပြီးအပြည့်အဝရရှိရန် ဆောင်ရွက်ဖို့ ခက်ခဲပါသည်။ တရားမဝင်သည့် ဘဏ္ဍာရေးစီးဆင်းမှုများ၏ ပမာဏကိုတိုင်းတာရန် ခက်ခဲတတ်သော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင်အခြားဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများထက် ပိုမိုကြီးမားပုံရပါသည်။ အစိုးရအတွက်ပိုမိုအရေးပါသည့် အခွန်ဝင်ငွေများဆုံးရှုံးရပါသည်။ ထို့ပြင်ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံငွေများ၊ တောင်ဘက်ခြမ်းနိုင်ငံချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ရန်ပုံငွေများနှင့် အင်ဂျီအိုများထံမှ ရန်ပုံငွေများဆိုင်ရာ လက်ရှိကိန်းဂဏန်းများကို ရရန်လည်း အကန့်အသတ်ရှိပါသည်။

အခြားအာဆီယံနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် မြန်မာသည်အိုဒီအေငွေများ တိုးတက်ရရှိနေသည့် တစ်နိုင်ငံတည်းဖြစ်နေပါသည်။အကြောင်းမှာ အိုဒီအေစာရင်းမှ ယခင်အကြွေးများကို လျော်ပစ်ခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင်အ က်ဖီဒီအိုင်နှင့် ငွေလွှဲပို့ခြင်းများမှဝင်ငွေ ပမာဏသည်အိုဒီအေ ထက်သို့ကျော်တက်လျက်ရှိပါသည်။ ပြည်ပမှတိုက်ရိုက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့်အက်ဖီဒီအိုင်သည် ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင် တစ်ဟုန်ထိုးတက်လာပြီး ဆက်လက်၍တက်လာသွယ်ရှိသည်ဟု ကျွမ်းကျင်သူများက ခန့်မှန်းကြပါသည်။ ပြည်ပမှလွှဲပို့ငွေပမာဏမှာလည်း အက်ဖီဒီအိုင်ထက်ပို၍ပင် မြင့်တက်လာပြီးမြန်မာနိုင်ငံအတွက် အရေးပါသောငွေကြေးအရင်းအမြစ် တစ်ခုဖြစ်လာပါသည်။မြန်မာနိုင်ငံသည် ရာသီဥတုဆိုင်ရာရန်ပုံငွေ စသည့်ရယူနိုင်သည့်နေရာများထံမှ အပြည့်အဝရယူခြင်းမရှိသေး သဖြင့်အိုဒီအေသည် အနာဂတ်တွင် ဆက်လက်တိုးမြှင့်လာရန် အလားအလာရှိနေပါသည်။

ရွေးချယ်ထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေး၏ စီးဆင်းမှုများကို အချိန်ပိုင်းအလိုက် ပမာဏပြောင်းလဲမှုများ၊ ကဏ္ဍအလိုက်မည်သို့ခွဲဝေချထားသည်၊ လျော့ပေါ့နှုန်းဖြင့်ရရှိသည့် အတိုင်းအတာ မည်မျှပါဝင်သည် စသည့်သွင်ပြင်လက္ခဏာများ နှင့်စီးဝင်ငွေများအပေါ်စီမံခန့်ခွဲသည့်အ ဖွဲ့အစည်းများ၏

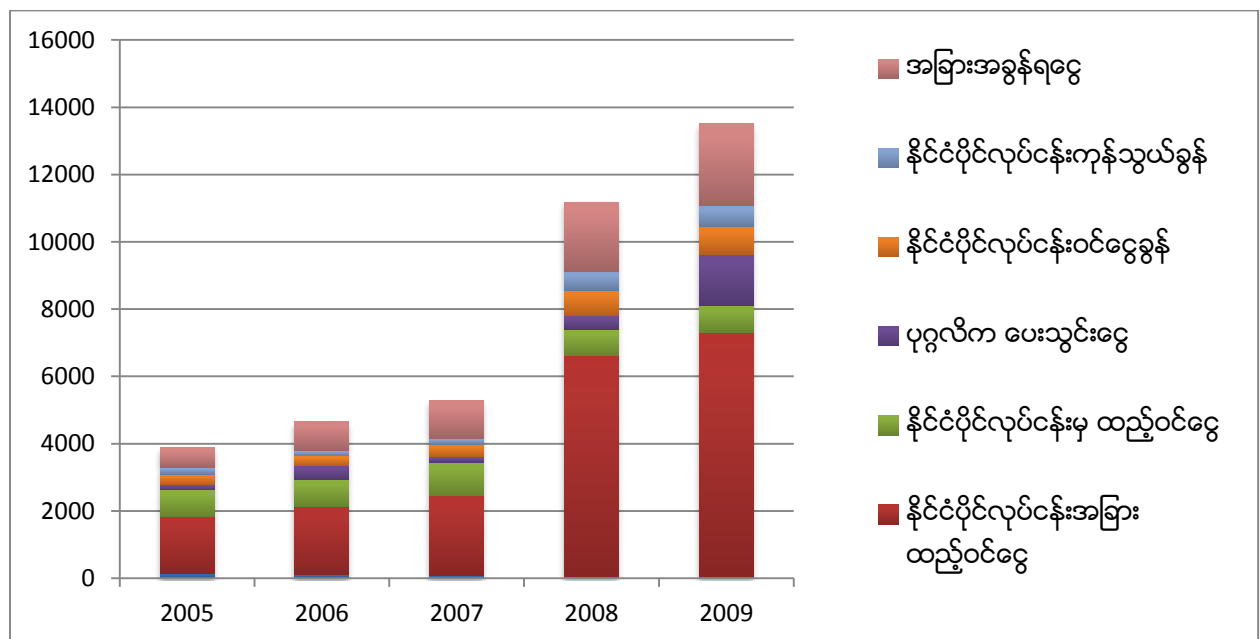
စိန်ခေါ်ချက်များတို့အား သရုပ်ခွဲသုံးသပ်ရန်ကြိုးပမ်း ထားသည့်အစီရင်ခံချက် အကျဉ်းကို အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက် တင်ပြထားပါသည်။

ရွေးချယ်ထားသောဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေး၏စီးဆင်းမှုများအကျဉ်းချုပ်

၃.၁ပြည်တွင်းရန်ပုံငွေများ

၃.၁.၁အစိုးရဝင်ငွေများ

ဇယား၃- အစိုးရ၏ဝင်ငွေများ ၂၀၀၅-၂၀၁၃(ကျပ် ဘီလီယံပေါင်း)

ဇယားအရင်းအမြစ်။ အိုင်အင်အက်၏ ၂၀၁၅ဆွေးနွေးချက်အစီရင်ခံစာ- ထောက်ပံ့ငွေမပါ

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- ၂၀၀၉နှင့်၂၀၁၄အကြား အစိုးရ၏ဝင်ငွေသည်ဂျီဒီပီ၏၆% မှ၁၁%သို့တက်လာပြီး အသုံးစရိတ်မှာ နှစ်ဆနီးပါး တက်လာ၍ ဂျီဒီပီ၏၁၃% ရှိလာပါသည်။⁸
- အစိုးရအနေဖြင့် အခွန်ကောက်ခံမှုပိုမိုအားကောင်းလာပြီး အခွန်စည်းကြပ်မှုနယ်ပယ်ကို ချဲ့ထွင်ရန်ကြိုးပမ်းခဲ့ပြီး ၂၀၀၈ခုနှစ်တွင်အခွန်ငွေသည် ဂျီဒီပီ၏၁၀% အထိတိုးမြှင့်လာရန် ရည်မှန်းထားသော်လည်း ကောက်ခံရာတွင် ထိရောက်မှုအားနည်းခဲ့ခြင်းကြောင့် အာဆီယံဒေသတွင်း ဂျီဒီပီ၏ပျမ်းမျှနှုန်းဖြစ်သော ၁၄% အောက်၌ပင် ရှိနေပါသေးသည်။
- အစိုးရ၏အသုံးစရိတ်မှာမူပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုများ၌လိုအပ်ချက်နှင့်များစွာကွာဟချက်များကိုဖြည့်စွက်ပေးရန်ရည်မှန်းချက်နှင့်အညီလူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုများအတွက်အသုံးစရိတ်ကိုအထက်ပါကာလအတွင်း နိုင်ငံတော်ဘတ်ဂျက်၏၁၁% မှ၃၃% အထိတိုးမြှင့်သုံးစွဲခဲ့ပါသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံ၏ တရားမဝင်ကုန်သွယ်မှုအပိုင်းတွင် ၁၉၆၀မှ၂၀၁၃ ကာလအတွင်း တစ်နှစ်ကုန်သွယ်မှု ဝင်ငွေသည် ဂျီဒီပီ၏၁၄.၄% နှင့်ထွက်ငွေသည် ၆.၅% ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။ ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် အဆိုပါစာရင်းမဝင်သည့် ငွေကြေးစီးဆင်းမှုစုစုပေါင်းမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀ဘီလီယံခန့်ရှိပြီး ဂျီဒီပီ၏၂၀% အထက်ရှိပါသည်။

အသေးစိတ်တွေ့ရှိချက်များ

- ၂၀၀၉နှင့်၂၀၁၄အကြားအစိုးရ၏ဝင်ငွေသည်ဂျီဒီပီ၏၆% မှ၁၁% သို့တက်လာကြောင်း အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။⁹ အခွန်ငွေရရှိမှုတစ်မျိုးတည်း မှာပင်၂၀၁၀-၁၁နှင့်၂၀၁၃-၁၄ အကြားဂျီဒီပီ၏၃.၉% မှ၇.၈% သို့တက်လာခဲ့ပါသည်။ ပြည်ပနှင့်ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ တိုးတက်လာခြင်း၊ ကုန်သွယ်မှုပမာဏမြင့်မားလာခြင်း နှင့်စားသုံးမှုတိုးမြှင့်လာခြင်း ကြောင့်ဖြစ်ပြီး အစိုးရ၏အခွန်ကောက်ခံမှုစနစ်အားကောင်းရန်နှင့် အခွန်စည်းကြပ်မှုနယ်ပယ် ချဲ့ထွင်ရန်ကြိုးပမ်းမှုများ ကလည်းအထောက်အကူပြုခဲ့ပါသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံ၏အခွန်ကောက်ခံရရှိမှုသည်အာဆီယံနိုင်ငံများအကြားအနိမ့်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။အစိုးရက၂၀၀၈ တွင်ဂျီဒီပီ၏၁၀% ရရှိရန်ရည်မှန်းထားသော်လည်း အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ ပျမ်းမျှအခွန်ရရှိနှုန်းဖြစ်သော ဂျီဒီပီ၏၁၄% အောက်၌ပင်ရှိနေပါသေးသည်။ အခွန်စည်းကြပ်မှုနယ်ပယ်ကျဉ်းမြောင်းခြင်း၊ အခွန်ရှောင်တိမ်းသူများရှိနေခြင်း၊ အခွန်ထမ်းမှတ်ပုံတင်ခြင်း နှင့်အခွန်ကောက်ခံခြင်း တို့၏အားနည်း ချက်များ စသည့်အခြားအကြောင်းများကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။
- နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်း (SEE) များ၏ ထည့်ဝင်ငွေသည် အစိုးရဝင်ငွေရရှိရေးတွင် အရေးပါသည့်အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပြီး၂၅% အထိပါဝင်ပါသည်။¹⁰ အစိုးရဘတ်ဂျက်ထဲသို့

⁸ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏အစိုးရအသုံးစရိတ်များလေ့လာချက် (မြန်မာနိုင်ငံ၂၀၁၅)

⁹ အထက်ပါအတိုင်း

¹⁰ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ဆွေးနွေးရန်စာတမ်း မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ ဘတ်ဂျက်ဥပဒေ

ဘဏ္ဍာရေးနှုန်းလမ်းညွှန်ဖြင့် ဝင်ငွေ/ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ငွေနှင့် အမြတ်ဝေစုထည့်သွင်းငွေ တို့ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံပိုင်မြန်မာ့ရေနံနှင့်ဓါတ်ငွေ့လုပ်ငန်း တစ်ခုတည်းကပင်၂၀၁၃-၂၀၁၄ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် အစိုးရဝင်ငွေ၏ ၁၅.၈%နှင့် အသုံးစရိတ်၏ ၁၀% ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။¹¹

- လူမှုရေးဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ အတွက် အစိုးရ၏သုံးစွဲငွေသည် ၂၀၀၉မှ၂၀၁၅အတွင်း၁၀% မှ၃၃% အထိတက်လာပြီး ¹² ပညာရေး အသုံးစရိတ်သည် ၂၀၁၁-၂၀၁၂မှ၂၀၁၃-၂၀၁၄အတွင်း ၄ဆတိုးမြှင့်လာပါသည်။ ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်သည်လည်း ပို၍ပင်တိုးမြှင့်လျက် ၂၀၀၉-၂၀၁၀မှ၂၀၁၃-၂၀၁၄အတွင်း ၉ဆအထိ တိုးမြှင့်လာပါသည်။ သို့စေကာမူ လူမှုရေးကဏ္ဍအသုံးစရိတ် ပေါင်းသည်အလားတူ ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့်ရှိသည့်နိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက နိမ့်ကျနေပါသေးသည်။
- တရားမဝင်ငွေရေးကြေးရေးစီးဝင်မှု၊ စီးထွက်မှုပမာဏတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် အခြားဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအားလုံး နှိုင်းပါးထက် ပိုမို၍များပြားပါသည်။ မှောင်ခိုလုပ်ငန်းသက်သက်မှ စီးဝင်ငွေသည် ဂျီဒီပီ၏၁၇% ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည်၁၉၆၀-၂၀၁၃ကာလအတွင်း ရရှိနိုင်သည့်အခွန်ငွေ အနည်းဆုံး အမေရိကန်ဒေါ်လာ၂.၉ဘီလီယံမှ၃.၆ဘီလီယံ အထိဆုံးရှုံးခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ ပြန်တွက်ကြည့်ပါက ယင်းဆုံးရှုံးသည့်အခွန်ငွေသည် ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်၏ ၁၂၉% နှင့်ပညာရေး အသုံးစရိတ်၏၄၂% အထိဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ¹³ ယင်းတရားမဝင်ငွေကြေး ဝင်ထွက်မှုများကြောင့် အစိုးရအတွက်အရေးကြီးသည့် အခွန်ဘဏ္ဍာငွေများ လက်လွှတ်စေပြီး အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် လုံခြုံရေးတို့ကိုပါ ထိခိုက်စေပါသည်။¹⁴
- အဓိကစိန်ခေါ်မှုများတွင်အစိုးရကတိုးမြှင့်ပေးသည့်အသုံးစရိတ်များအားသုံးစွဲရာတွင်စနစ်ကျမှုနှင့်ထိရောက်မှုရှိစေရေးတို့ပါဝင်ပါသည်။အခြားနိုင်ငံများ၏အတွေ့အကြုံအရပညာရေးနှင့်ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်များတိုးမြှင့်ပေးခြင်းကြောင့်နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့်ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုလျော့ချရေးတို့တွင်အရှိန်အဟုန်ကောင်းလာသည့်အကောင်းဘက်ထိရောက်မှုများရှိလာပါသည်။ရေရှည်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်ဝင်ငွေမျှတမှုများဖြစ်ပေါ်လာရေးမှာအစိုးရ၏ငွေသုံးစွဲမှုအရည်အသွေးပေါ်တွင်တည်ပါသည်။ထို့ကြောင့်အစိုးရသုံးစွဲငွေကို ကဏ္ဍအလိုက်မည်ကဲ့သို့ခွဲဝေချထားသည်၊ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်နှင့်သာမန်အသုံးစရိတ်တို့၏အချိုးမညီမှုရှိသည်၊အစိုးရဝန်ဆောင်မှုများပေးရာတွင်စနစ်ကျမှုနှင့်ထိရောက်မှုမည်သို့ရှိလာသည်တို့အားသရုပ်ခွဲသုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ဖို့လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

¹¹ EITI အဖွဲ့သို့ပေးပို့သည့် ၂၀၁၃ဧပြီမှ၂၀၁၄မတ်လအတွက် အစီရင်ခံစာ- ရေနံဓါတ်ငွေ့နှင့် သတ္တုတွင်းကဏ္ဍ

¹² ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ အစိုးရ အသုံးစရိတ်များ လေ့လာချက်စာတမ်း

¹³ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဘဏ္ဍာရေးယုံကြည်ရမှုအစီရင်ခံစာ၂၀၀၅ ပါ ဒက်စ်ကားနှင့် ဂျိုးဇက်စပန်ဂျာတို့၏ ၁၉၆၀မှ၂၀၁၃ အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံမှ အရင်းအနှီးပျံ့ထွက်ခြင်း နှင့်မှောင်ခိုငွေကြေး အဝင်အထွက်ဆောင်းပါး

¹⁴ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးတွင် ၂၀၁၁ခုနှစ်၌ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှ တရားမဝင်စီးထွက်သည့် ငွေကြေးပမာဏမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၉၄၆.၇ဘီလီယံရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းပါသည်။ဒေသအလိုက်ငွေပမာဏအရအာရှပစိဖိတ်ဒေသသည် စီးထွက်ငွေစုစုပေါင်း၏၃၉.၆% ရှိပါသည်။ ယူအင်ဒီနှင့်ယူအင်အိုဒီတို့ကမ္ဘာ့ငွေရေးကြေးရေးစိတ်ချရမှုနှင့်ပူးပေါင်းထုတ်ပြန်သည့် အာရှပစိဖိတ်ဒေသ၂၀၀၂မှ၂၀၁၁အတွင်း ငွေကြေးတရားမဝင်စီးထွက်မှုကို ကိုင်တွယ်နေရခြင်း “ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊အင်ဒိုနီးရှား၊မလေးရှားနှင့်နီပေါနိုင်ငံများကိုလေ့လာချက်စာတမ်း”

- နိုင်ငံပိုင်စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်း SEE များအတွင်း အရေးပါသည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ¹⁵ပြုလုပ်လျက်ရှိသော်လည်း ယင်းတို့၏ ဝင်ငွေရရှိမှုနှင့် ပတ်သက်သော သတင်းအချက်အလက်များကို မသိရှိရသည့်ကိစ္စမှာ စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ် အဖြစ်ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ တပ်မတော်၏စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများက နိုင်ငံတော်သို့အခွန်ပေးငွေများ သည်လည်း စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့မှပြုစုသည်။ စာရင်းထဲတွင် မတွေ့ရှိရပါ။ နိုင်ငံ၏အကြီးဆုံး စီးပွားရေးအုပ်စု၂ခုဖြစ်သည့်မြန်မာ့စီးပွားရေးဦးပိုင် လုပ်ငန်းနှင့် မြန်မာ့စီးပွားရေးကော်ပိုရေးရှင်း တို့ကို စစ်ဘက်မှထိန်းချုပ်ထားပြီး သူတို့၏ငွေစာရင်းများကို အစိုးရဘတ်ဂျက်ထဲတွင်ဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။
- စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့်ဘတ်ဂျက်လုပ်ငန်းစဉ်ကိုမကြာခင်ကာလအထိတစ်သီးတစ်ခြားထားရှိသဖြင့်ယင်းတို့၏ချိတ်ဆက်မှုကိုအားကောင်းအောင်လုပ်ဖို့လိုပါသည်။စီမံချက်များရေးဆွဲ၍ အသုံးစရိတ်တောင်းခံရာတွင်အနာဂတ်တွင်ရရှိနိုင်မည့်အရင်းအမြစ်များကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းမရှိခဲ့ပါ။၂၀၁၅မှစတင်၍စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၊ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်းစဉ်၂ရပ်ကိုတစ်ခုတည်းသောဝန်ကြီးဌာနအဖြစ်ပူးပေါင်းခဲ့ပါသည်။ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲရာတွင်အစိုးရအနေဖြင့်ရေတိုပုံစံဖြင့်ချဉ်းကပ်ရန်နှင့်အစိုးရကရရှိနိုင်မည့်အရင်းအမြစ်အားလုံးနှင့်တကွပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှထည့်ဝင်နိုင်မည့်အလားအလာများကိုပါထည့်သွင်းစဉ်းစားရန်အရေးကြီးပါသည်။
- အခွန်ကောက်ခံမှုလုပ်ငန်း၌စွဲကပ်နေသည့်အားနည်းချက်များကိုဖြေရှင်းရန်နှင့်အခွန်ထမ်းများအနေဖြင့်အခွန်ထမ်းတို့၏အခွန်ပေးဆောင်ရမည့်ဝတ္တရားကိုပိုမိုသိရှိရေးဆောင်ရွက်သွားရန်လည်းအရေးကြီးပါသည်။အခွန်ကောက်ခံသည့်ဌာနတွင်လုံလောက်သောကျွမ်းကျင်မှုနှင့်သင်တန်းများမရှိခြင်းနှင့်အစိုးရဌာနအသီးသီးအကြားထိရောက်သောညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုမရှိခြင်းတို့ကအခွန်ကောက်ခံရာတွင်ထိရောက်မှုကိုအဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။ထို့အပြင်အခွန်ဆိုင်ရာဥပဒေများ၏ရှုပ်ထွေးမှုနှင့်ဥပဒေများကိုကျင့်သုံးရာတွင်ပွင့်လင်းမြင်သာမရှိမှုအကန့်အသတ်များကအခွန်ထမ်းများအကြားသူတို့၏အခွန်ထမ်းဆောင်ရမည့် ဗဟုသုတနည်းများကျယ်ပြန့်လာစေသည့်ဘက်သို့တွန်းပို့နေပါသည်။

၃.၁.၂ သဘာဝအရင်းအမြစ်များထံမှအခွန်ရငွေများ

(အချက်အလက်လုံလောက်စွာမရနိုင်သဖြင့်ဂရပ်ပုံစံဖြင့်မတင်ပြနိုင်ပါ)

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- သဘာဝအရင်းအမြစ်များမှအခွန်ရငွေသည်အစိုးရ၏ဝင်ငွေအတွက်အရေးပါသည့်အရင်းအမြစ်ဖြစ်ပါသည်။၂၀၁၃ခုနှစ်အတွင်း သဘာဝထုတ်ကုန်ကဏ္ဍ၏ ပါဝင်မှုသည်ဂျီဒီပီ၏၆% ရှိပြီးအစိုးရ၏၂၀၀၉-၂၀၁၄အခွန်ဝင်ငွေစုစုပေါင်း၏၂၃.၆% ရှိပါသည်။

¹⁵ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေရေးကြေးရေးရန်ပုံငွေနှင့် နှစ်စဉ်ဆွေးနွေးမှု အစီရင်ခံစာအရ ၁၉၉၀ပြည့်နှစ်နှောင်းပိုင်းမှစ၍ SEE ပေါင်း ၇၀၀ကျော်တို့ကိုပုဂ္ဂလိကပိုင်အဖြစ်ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

- အစိုးရ၏အခွန်ရငွေများကိုစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့်ခွဲဝေသုံးစွဲမှုအပေါ်ပွင့်လင်းမြင်သာရှိရေးကိုအားဖြည့်ရန်လိုအပ်ပါသည်။ လက်ရှိတွင်ခွဲဝေပေးငွေများ စာရင်းကို လက်ရေးဖြင့်သာမှတ်တမ်းတင် ထားရှိပြီး တိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်နယ်များ သို့မည်ကဲ့သို့ခွဲဝေရမည်၊ နည်းဥပဒေများလည်း မရှိသေးပါ။

အသေးစိတ်တွေ့ရှိချက်များ

- မြန်မာနိုင်ငံသည် သဘာဝအရင်းအမြစ်များအရ အာရှ၏အချမ်းသာဆုံး နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှ ထွက်ရှိသည့်ပတ္တမြား၉၀% သည်မြန်မာနိုင်ငံမှဖြစ်ပြီး ကျောက်စိမ်းထွက်ရှိမှု၌ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးသော အရင်းအမြစ်ဒေသ ဖြစ်ပါသည်။¹⁶ ဥပမာ- ၂၀၁၃ဘဏ္ဍာနှစ်တွင်
- မြန်မာသည် သဘာဝဓါတ်ငွေ့ တန်ဖိုး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃.၃ဘီလီယံကို တင်ပို့ရောင်းချခဲ့ရာ သဘာဝထုတ်လုပ်ရောင်းချမှုကဏ္ဍ၏၂၉% ရှိပါသည်။¹⁷ ကျောက်စိမ်းရောင်းချမှု မှာလည်း အနည်းဆုံး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ဘီလီယံ ရှိပါသည်။¹⁸ မြန်မာနိုင်ငံ၏ သတ္တုနှင့်ကျောက်မျက် ကုန်သွယ်မှုပမာဏစုစုပေါင်းကို ခန့်မှန်းရန်အလွန်ခက်ပါသည်။ အချို့ခန့်မှန်းချက်များက ယင်းကုန်သွယ်မှုတွင် တရားမဝင်နှင့် တရားဝင်တို့၏ အချိုးမှာ၁အချိုး၉နှင့် အနီးဆုံးဟုဆိုပါသည်။¹⁹ သဘာဝအရင်းအမြစ်များမှရရှိသည့်အခွန်ငွေသည်သိသိသာသာတိုးမြှင့်လာခဲ့ပြီးအနာဂတ်တွင်ပို၍ပင် တိုးလာမည်ဟုမျှော်လင့်နိုင်ပါသည်။သဘာဝဓါတ်ငွေ့ရောင်းရငွေတစ်မျိုးတည်းကပင်၂၀၀၃-၂၀၀၄တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း၅၈၀ရှိရာမှ၂၀၁၃-၂၀၁၄တွင် ဒေါ်လာ၃.၃ဘီလီယံ ရှိလာပါသည်။²⁰ သဘာဝ ဓါတ်ငွေ့တွင်းအသစ်များ မှထုတ်ယူရောင်း ချရငွေသည် တစ်နှစ်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၆၅ဘီလီယံတိုး လာမည်ဟုခန့်မှန်းထားပြီး နောက်ထပ်တိုး ချဲ့မည် ၊ ကမ်းလွန်လုပ်ကွက်များ နှင့် ရှာဖွေရန်အများ အပြား ကျန်သေးသည် ၊ ကုန်းတွင်းလုပ်ကွက် အသစ်များ ကလည်းအခွန်ငွေပိုမိုရရှိစေနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။²¹
- မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးအတွက် သဘာဝအရင်းအမြစ်များမှ အခွန်ရငွေသည် အလွန်အရေးပါသည်။ ၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် သဘာဝအရင်းအမြစ် ထုတ်လုပ်မှုမှအခွန်ရငွေသည် အစိုးရဝင်ငွေပေါင်း၏၂၃.၆% ရှိပါသည်။ နိုင်ငံခြားသုံးငွေရရှိမှု၏ အခြေခံအရင်းအမြစ် များဖြစ်ပြီးအထူးသဖြင့် ရေနံနှင့်သဘာဝ ဓါတ်ငွေတို့သည်ပြည်ပမှ တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု FDI အတွက် အဓိကဆွဲဆောင်ရာဖြစ်ပါသည်။²²
- အစိုးရ၏ဝင်ငွေအားလုံးတွင် သဘာဝအရင်းအမြစ်များမှရငွေသည် အဓိကပါဝင်နေသော်လည်း ယင်း ထုတ်လုပ်မှုမှရရှိငွေကို တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များအားမည်ကဲ့သို့ ခွဲဝေပေးရမည်ဆိုသည့် ဥပဒေများမရှိပါ။²³

¹⁶ EITI အဖွဲ့အတွက်၂၀၁၃ ဧပြီမှ၂၀၁၄ မတ်လအထိရင်ခံစာတွင် ပါရှိသည့်ရေနံ၊ဓါတ်ငွေ့နှင့်သတ္တုတွင်းကဏ္ဍများမှ

¹⁷ အထက်ပါအတိုင်း

¹⁸ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစာတမ်းများတွင်ပါရှိသည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ၂၀၁၅ ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုကဏ္ဍ

¹⁹ အထက်ပါအတိုင်း

²⁰ မြန်မာနိုင်ငံမှ EITI သို့ပေးပို့သည့်၂၀၁၃ ဧပြီမှ၂၀၁၄ မတ်လအတွက်အစီရင်ခံစာ၂၊ ရေနံသဘာဝဓါတ်ငွေ့နှင့်သတ္တုတွင်းကဏ္ဍအပိုင်း

²¹ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစာဆောင်များပါ မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုအပိုင်း

²² အထက်ပါအတိုင်း

²³ အထက်ပါအတိုင်း

- EITI အဖွဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံမှ ပထမဆုံးပေးပို့သည့်အစီရင်ခံစာအရ သဘာဝအရင်းအမြစ် ထုတ်လုပ်မှုနှင့်ဆက်စပ်သည့် ကုမ္ပဏီများထံမှအခွန်ရရှိသည် ၊ အစိုးရဌာနပေါင်း၁၁ ခုရှိပါသည်။ ရရှိငွေအားလုံးနီးပါးသည် လက်ရေးဖြင့်သာ မှတ်တမ်းထားရှိသဖြင့်သတင်း အချက်အလက် ကောက်ခံရာတွင် အချိန်များစွာကုန်ပြီး EITI သို့အစီရင်ခံစာပြုစုသည် ၊ လုပ်ငန်းစဉ်၌လည်း အမှားအယွင်းများဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။²⁴
- အခြားတိုင်းပြည်များ၏ အတွေ့အကြုံအရ မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ သဘာဝ အရင်းအမြစ်ကြွယ်ဝမှုကို အခွင့်ကောင်းရယူအသုံးပြုရာတွင် အဆိုပါအရင်းအမြစ်များမှရရှိသည့်အခွန်ငွေကိုစီမံခန့်ခွဲရာ၌ထိရောက်မှုရှိသောဗျူဟာရှိဖို့ လိုပါသည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာသဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်လုပ်သည့်လုပ်ငန်းများမှစီးဝင်သည့်ဝင်ငွေများကိုစွ ပိုမိုပွင့်လင်းမြင်သာမှုရှိရေးနှင့် တာဝန်ယူမှုတာဝန်ခံမှုရှိရေး ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤကိစ္စအတွက် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် EITI အဖွဲ့ထဲသို့ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ အရေးကြီးသည့် ခြေတစ်လှမ်းဖြစ်ပါသည်။²⁵ မြန်မာနိုင်ငံအဖို့ အနာဂတ်တွင်စဉ်းစားရွေးချယ်ရန် နည်းလမ်းတစ်ရပ်မှာ အခြားနိုင်ငံများကအသုံးပြုနေသည့် “အချုပ်အခြာပိုင်ဆိုင်သည့်နေဥစ္စာရန်ပုံငွေSovereign Wealth Fund” တစ်ရပ်ထားရှိရန် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းရန်ပုံငွေကို ဆီလျော်သည့်ဘဏ္ဍာရေးဥပဒေများ၊ ရှင်းလင်းသည့်ရည်မှန်းချက်များ ဖြင့်စီမံခန့်ခွဲခြင်းအားဖြင့် အားလုံးအကျိုးရှိပြီး တာဝန်ယူမှုတာဝန်ခံမှုရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုရှိစေရေးအတွက် အောင်မြင်မှုများရရှိနေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။²⁶

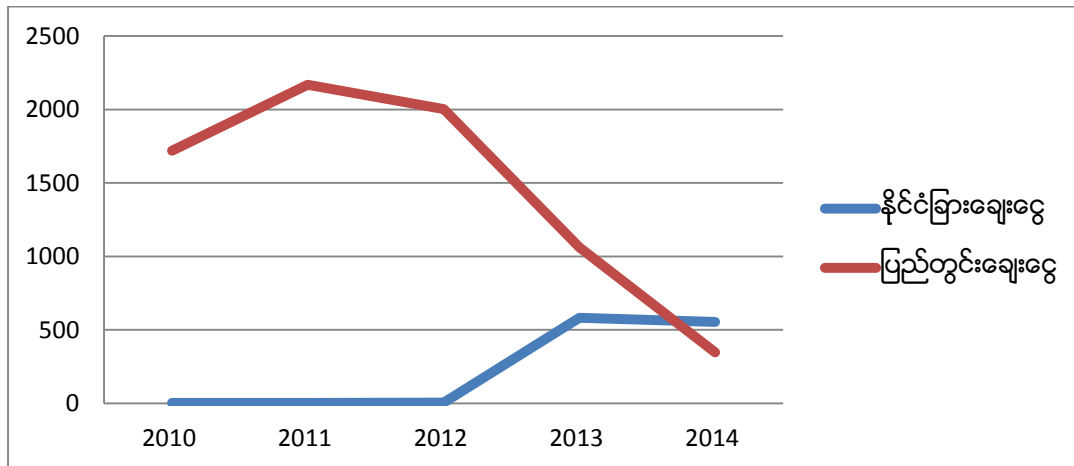
²⁴ အထက်ပါအတိုင်း

²⁵ မြန်မာနိုင်ငံသည် EITI အဖွဲ့ကို ၂၀၁၂ကုန်ပိုင်းတွင် ဆက်သွယ်ခဲ့ကြောင်း၊ EITI ၏အရန်အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်ရန်အတွက်၂၀၁၄မေလတွင် ယင်းဘုတ်အဖွဲ့ထံ လျှောက်လွှာတင်ခဲ့ရာ၂၀၁၄ ဇူလိုင်လတွင် EITI မှလက်ခံခဲ့ကြောင်းနှင့် EITI ၏ စည်းကမ်းလိုက်နာသူ နိုင်ငံအဆင့်ရရှိနိုင်ရန်အတွက် EITI မှသတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက်လုံးကို လိုက်နာနိုင်ရန်အတွက်၂၀၁၇ဇန်နဝါရီလ အထိအချိန်ရရှိထားကြောင်း ယင်းအဖွဲ့၏ ၂၀၁၅ ခုနှစ် အစီရင်ခံစာတွင် ပါရှိပါသည်။

²⁶ အသေးစိတ်ကို သောမတ်စ်ခရစ် ပြုစုသည့် မြန်မာနိုင်ငံအတွက် Sovereign Wealth Fund နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် ထုတ်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းများအကြောင်း ပါရှိသော ယူအင်ဒီပီ နည်းပညာရပ်များ မှတ်စုကိုကြည့်ပါ။

၃.၁.၃ အစိုးရ၏ချေးယူငွေ Public Debt

ဇယား ၄ ၂၀၁၀-၂၀၁၄ အတွက် အစိုးရချေးယူငွေများ

ဇယားအရင်းအမြစ်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရအသုံးစရိတ်လေ့လာသုံးသပ်ချက်၊ ၂၀၁၅

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- မြန်မာအစိုးရသည် ဘတ်ဂျက်လိုငွေကို ဖြည့်ရန် အတွက် အစိုးရငွေတိုက်စာချုပ်များ ရောင်းချခြင်းနှင့် ပြည်ပမှ အတိုးနှုန်းသက်သာသည့် ချေးယူငွေများ စသည့် ကာလလတ်နည်းလမ်းများ ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကာလတွင် အစိုးရသည် ပြည်တွင်း၌ ငွေချေးယူနိုင်သည့် ဈေးကွက် မရှိခြင်းနှင့် ပြည်ပမှ ချေးငွေရယူရာတွင် ကန့်သတ်မှုများ ရှိခြင်းကြောင့် ငွေစက္ကူ ရိုက်ထုတ်ခြင်း အပေါ် အလွန်အားပြုခဲ့ပြီး မြန်မာနိုင်ငံအား ငွေဖောင်းပွမှု အလွန်မြင့်မားသည့် အန္တရာယ်သို့ တွန်းပို့ခဲ့ပါသည်။

အသေးစိတ်တွေ့ရှိချက်များ

- မြန်မာနိုင်ငံတွင် အစိုးရချေးယူငွေသည် ၂၀၀၇-၂၀၀၈ တွင် ဂျီဒီပီ၏ ၇၇% ရှိခဲ့ရာမှ ၂၀၁၃-၂၀၁၄ တွင် ၄၇% သို့ လျော့ကျလာခဲ့ပါသည်။²⁷ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ IMF က မြန်မာနိုင်ငံအား အကြွေးပြန်မဆပ်နိုင်ခြေအရ အန္တရာယ်သိပ်မရှိသည့် အဆင့်တွင်ထားရှိသော်လည်း အစိုးရ၏ ကြွေးမြီသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ငွေလိုအပ်ချက်ကြီးမားနေသောကြောင့် အချိန်နှင့်အမျှ မြင့်မားလာမည်ဟု တွက်ချက် ခန့်မှန်းပါသည်။²⁸
- အစိုးရက ရေတိုကာလတွင် ဘတ်ဂျက်လိုငွေကို ဂျီဒီပီ၏ ၅% ခန့် ဘောင်အတွင်း ထိန်းထားရန် ကတိထားရှိပါသည်။ ယင်းလိုငွေ၏ ၆၀% ခန့် ကို ပြည်ပမှ ချေးငွေဖြင့် ဖြည့်တင်းမည်ဖြစ်သော်လည်း အတိုးသက်သာခွင့်မရသည့် ပြည်ပမှ ချေးငွေမျိုးကို ဦးစားပေးကဏ္ဍများရှိ စီးပွားရေးအရ ဖြစ်နိုင်ခြေရှိသည့် လုပ်ငန်းများအတွက်သာ ချေးယူသုံးစွဲပါမည်။ လိုငွေ၏ ၄၀% ကို ပြည်တွင်းမှ ချေးယူငွေဖြင့် သုံးစွဲမည်ဖြစ်ပြီး အစိုးရစာချုပ်များ ရောင်းချငွေမှ ရရှိသည့်

²⁷ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ အသုံးစရိတ် လေ့လာသုံးသပ်ချက်။

²⁸ အိုင်အင်အက်ဖ်၏ စည်းမျဉ်းအပိုဒ် ၄ အရ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွက် မြန်မာအစိုးရနှင့် တိုင်ပင်ဆွေးနွေးချက်များဆိုင်ရာ ဝန်ထမ်းအစီရင်ခံစာ

အချိုးကို တိုးမြှင့်သွားပါမည်။

- ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှ မြန်မာနိုင်ငံမှ နှစ်စဉ် ချေးယူနိုင်သည့် ခွင့်ပြုချက်သတ်မှတ်ထားသော လည်းအထက်တွင် လျာထားသည့် ချေးယူငွေကြောင့် အစိုးရ၏ ကြွေးမြီအပေါ် မည်သို့ ထိရောက်မှုရှိသည်ကို သရုပ်ခွဲသုံးသပ်ထားမှု မရှိပါ။²⁹ ယင်းသုံးသပ်ချက်မျိုးတွင် ချေးယူနိုင်ရန် အလားအလာရှိသည့် နေရာများ၊ အတိုးနှုန်းပြောင်းလဲမှုများ၊ ငွေလဲလှယ်နှုန်း၊ ရွေ့လျားမှုများ၊ ကြွေးဟောင်းဆပ်ရန်လိုအပ်ချက်များ စသည့် အကြောင်းအရာများ ပါဝင်နိုင်ပါသည်။ မြန်မာအစိုးရ၏ ၂၀၁၅ အသုံးစရိတ် လေ့လာသုံးသပ်မှုကာလအတွင်း အစိုးရ၏ ကြွေးမြီစာရင်းပေါင်း၏ တစ်ဝက်နီးပါးသည် ကာလတိုစာချုပ်များဖြင့် ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အမြဲတမ်းပြန်ဆပ် နေရမည် အန္တရာယ်ကို တိုးမြှင့်စေနိုင်ပါသည်။
- အခြားနိုင်ငံများတွင် အစိုးရချေးယူမည့် ငွေနှင့် ကြွေးအားလုံးကို အတည်ပြုပေးရန် အတွက် ဌာနတစ်ခုတည်း ထားရှိပြီး အောင်မြင်မှု ရရှိကြောင်း လက်တွေ့ သိရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခွင့်ကို မည်သည့်ဌာနသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားကြောင်း ရှင်းလင်းစွာ မသိရပါ။ ယင်းကဲ့သို့ ဌာနတစ်ခုတည်း ထားရှိသည့် ပုံစံသည် မြန်မာအစိုးရ ဌာနအားလုံး၏ ချေးယူငွေဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက် အပေါ် အာရုံစိုက်နိုင်မည် ဖြစ်ပြီး လိုသည်ထက် ပို၍ ချေးယူငွေများကို လျော့ချရာတွင် လည်း ကူညီနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

၃.၁.၄ ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ Domestic Private Investment

(ကိန်းဂဏန်းမရရှိသဖြင့် ဂရပ်ပုံစံဖြင့် မတင်ပြနိုင်ပါ)

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသည် ဆယ်စုနှစ်များစွာ စီးပွားရေးအထီးကျန် ဖြစ်ခဲ့မှုနှင့် အစိုးရ၏ ချုပ်ကိုင်မှုတို့ကြောင့် အဟန့်အတားများဖြင့် ကြုံခဲ့ပါသည်။ ထိပ်ဆုံးမှ အတားအဆီးမှာ ချေးငွေမရရှိနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။³⁰
- လုပ်ငန်းရှင် ၅၀% ကျော်သည် ငွေရေးကြေးရေး ဝန်ဆောင်မှုများကို ရယူခွင့်မရှိကြပါ။

အသေးစိတ်တွေ့ရှိချက်များ

- ဘဏ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် လူတစ်ဦးချင်းထံသို့ ထုတ်ချေးငွေသည်³¹ လျင်မြန်စွာ ကျယ်ပြန့်လာပြီး ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကျပ် ၁,၉၀၃ ဘီလီယံမှ ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ကျပ် ၁၀,၁၇၀ ဘီလီယံ အထိ တက်လာပါသည်။³²

²⁹ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရအသုံးစရိတ် လေ့လာသုံးသပ်ချက်။

³⁰ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ မြန်မာနိုင်ငံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၏ ရာသီဥတု အကဲဖြတ်ချက်၊ ၂၀၁၅

³¹ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအတွက် ပြည်တွင်းချေးငွေများသည် အမျိုးသားစီးပွားရေးနှင့် ဂျီဒီပီတို့၌ ပုဂ္ဂလိက၏ ပါဝင်မှုအခန်းကဏ္ဍကို ကောင်းစွာ တိုင်းတာနိုင်ပါသည်။ ပို၍ မြင့်မားလေ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားမှုအတွက် အခွင့်အလမ်းနှင့် နေရာ ရရှိလေ ဖြစ်ပါသည်။

³² အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွက် အာရှပစိဖိတ်ဆိုင်ရာ အဓိကအညွှန်းကိန်းများ <http://www.adb.org/sites/default/files/publication/175162/mya.pdf>

- မြန်မာနိုင်ငံ၏ဘဏ္ဍာရေးစနစ်သည် လျင်မြန်စွာပြောင်းလဲလာနေသော်လည်း အများအားဖြင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိသေးပါ။ စီးပွားရေးအထီးကျန်ဖြစ်ခဲ့မှုနှင့် အစိုးရ၏ချုပ်ကိုင်မှုတို့ကြောင့် မန်မာနိုင်ငံတွင် သေးငယ်ပြီး ဖွံ့ဖြိုးမှုမရှိသည့်ငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းများ နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုရရှိခွင့် အလွန်နည်းသည့်စနစ်ကိုထားခဲ့ပါသည်။ ဥပမာပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍမှ ရရှိသည့်ဈေးငွေမှာရှိဒီပီ၏၁၃.၆% သာရှိသဖြင့် အာဆီယံနိုင်ငံများတွင် အနိမ့်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင်၁၄.၇% ထိမြင့်မားပါသည်။³³ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘဏ်ခွဲဖွင့်လှစ်မှုကွန်ယက်သည်လည်း လူကြီးဦးရေတစ်သိန်း အတွက်ဘဏ်ခွဲ၃.၁ခုသာ ရှိပြီး အာဆီယံတွင် အောက်ဆုံးအဆင့် ဖြစ်ပါသည်။၂.၇ရှိသော လာအို၏အထက်တွင် ကပ်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုင်းတွင်၁၂.၇၊ အင်ဒိုနီးရှား၁၁၊ မလေးရှား၁၀.၇၊ ဖိလစ်ပိုင်၈.၈နှင့် ဗီယက်နမ်၃.၈ အသီးသီးရှိကြပါသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံ၏ဈေးငွေအများအပြားသည် အစိုးရကဏ္ဍဆီသို့ ဆက်လက်၍ ရောက်ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။၂၀၁၄ခုနှစ်တွင် အစိုးရပိုင်ကဏ္ဍသည် ပြည်တွင်းဈေးငွေအားလုံး၏ ၃၈%၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသည် ၅၃% ရရှိပါသည်။³⁴ ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်က အစိုးရပိုင်ကဏ္ဍမှ၈၀% အထိရရှိခဲ့ရာမှ ကျဆင်းလာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။
- မြန်မာနိုင်ငံရှိပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတွင်အသေးစားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း SME များနှင့်မှတ်ပုံမတင်ထားသည့်လုပ်ငန်းတို့ကလွှမ်းမိုးထားပါသည်။အလုပ်သမားအင်အားစုတွင်ကျပန်း လုပ်ကိုင်သူများ၊ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်သူများနှင့်လစာမရရှိသည့်မိသားစုဝင်အလုပ်သမားများပါဝင်ပါသည်။၂၀၁၅ခုနှစ်မြန်မာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလေ့လာချက်³⁵ အရမြန်မာနိုင်ငံတွင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပေါင်း ၁၂၇,၀၀၀ခန့်ရှိပြီးလူငှားအနည်းဆုံးတစ်ဦးရှိပါသည်။ (လယ်ယာကဏ္ဍနှင့်ငွေကြေးကဏ္ဍများမပါဝင်ပါ) အဆိုပါလုပ်ငန်းများ၏၈၇% သည်အလုပ်သမားဆယ်ဦးထက်နည်းပြီးအသေးစားအဆင့်ဖြစ်ပါသည်။
- မကြာသေးမီကပြုလုပ်ခဲ့သောကမ္ဘာ့ဘဏ်၏လေ့လာချက်အရလုပ်ငန်းများ၏၄၆% သည်ရင်းနှီးငွေများကိုပုံသေပိုင်ပစ္စည်းများတွင်မြှုပ်နှံထားပြီးယင်းငွေများတွင်ဘဏ်မှဈေးယူငွေ၁% သာ ပါဝင်ကြောင်းနှင့်၉၀% မှာ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ငွေဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။ ဒေသတွင်းမည်သည့်နိုင်ငံထက်မဆို ပို၍မြင့်မားပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်ငွေဖြင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံကြသည့်နှုန်းမှာ အင်ဒိုနီးရှား၈၆%၊ လာအို၈၀%၊ ဗီယက်နမ်၇၅%၊ ဖိလစ်ပိုင်၇၃% တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။³⁶
- မြန်မာလူဦးရေ၏၅၀% ကျော်သည် ငွေရေးကြေးရေး ဝန်ဆောင်မှုများမရရှိကြပါ။ ရရှိကြသူများတွင်လည်း၃၀% သည်ကြီးကြပ်ခံမဟုတ်သော နေရာများမှ အတိုးကြီးဖြင့်ရယူပြီး တစ်နှစ်လျှင်၂၄၀% အထိပေးရပါသည်။ ၂၀% မှာကြီးကြပ်ခံဌာနများထံမှတစ်နှစ်၃၆% ဖြင့်ရရှိပါသည်။ယခုကဲ့သို့ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာရရှိခြင်းသည် ဆင်းရဲသူများအဖို့သိသာစွာ တန်ဖိုးကြီးမားသည့်အပြင် တရားဝင်မဟုတ်သည့် ယန္တရားများက ငွေဈေးယူသူများကို

³³ ကမ္ဘာ့ဘဏ်ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးမှုအညွှန်းကိန်းများ <http://data.worldbank.org/indicator/FS.AST.PRVT.GD.ZS>

³⁴ အထက်ပါအတိုင်း

³⁵ မြန်မာ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလေ့လာချက်ကိုယူအင်ဒီပီနှင့်အီတလီအစိုးရစာရင်းအင်းဌာနတို့၏နည်းပညာအထောက်အပံ့ဖြင့်စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့က၂၀၁၅ခုနှစ်တွင်ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

³⁶ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ရာသီဥတုအပေါ် အကဲဖြတ်ချက်

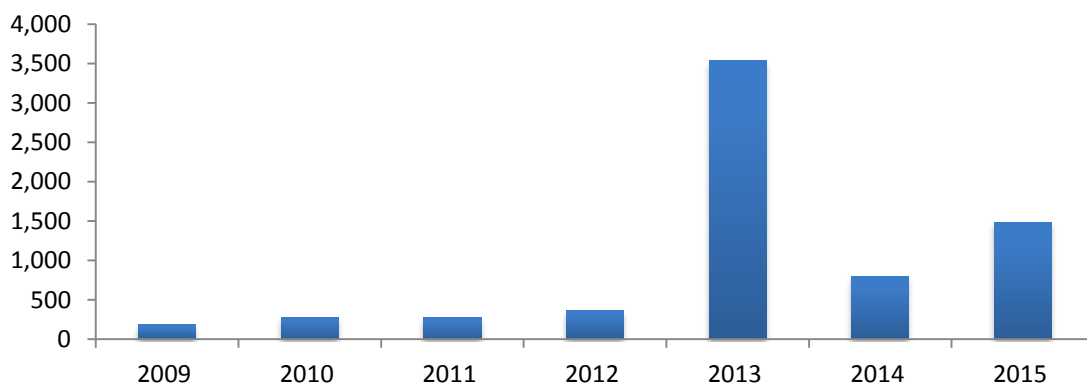
အကာအကွယ်များ၊ ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်များ သိပ်မပေးကြသည့်အပြင် အကျိုးအမြတ်ရရှိမှုလည်း နည်းပါးပါသည်။³⁷

- အသေးစားငွေရေးကြေးရေးဥပဒေထွက်လာပြီးနောက်ယင်းချေးငွေများလျင်မြန်စွာတိုးတက်လာသော်လည်း ချေးငွေလိုအပ်ချက်မှာထုတ်ချေးနိုင်သည့်ပမာဏထက်ငွေဆီလျော်မှုများပြားနေသေးသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။³⁸ အသေးစားချေးငွေလိုအပ်သူ ၁၀၀ တွင် အမှန်ရရှိနိုင်သူမှာ ၂၅ ဦးပင်မပြည့်ဘဲ အများစုမှာ မိသားစု၏ စုဆောင်းထားငွေများကိုသာ အားပြုနေရခြင်း (သို့) အခြားနည်းလမ်းဖြစ်သည့် ပြင်ပငွေတိုးပေးသူများ ထံမှတန်ဖိုးကြီးစွာဖြင့် ချေးယူနေရသည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။
- ငွေရေးကြေးရေးဝန်ဆောင်မှုများနည်းပါးနေခြင်းနှင့် ချေးငွေရယူနိုင်ခွင့် နည်းပါးနေခြင်းတို့ကို ဖြေရှင်းပေးရန်အတွက် ဥပဒေမူဘောင်ကို အားဖြည့်၍ ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်ရမည် ၊ အချက်များမှာ မြေယာရယူပိုင်ဆိုင်လွှဲပြောင်းခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများရှင်းလင်းမှုမရှိခြင်း ၊ လုပ်ငန်းထူထောင်ရန်အတွက် လိုအပ်သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ နှေးကွေးလေးလံနေခြင်း၊ ငွေရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအား အကာအကွယ်ပေး သူအားနည်းခြင်း၊ သဘောတူချုပ်ဆိုသည့် ပဋိညာဏ်များ ကိုလိုက်နာမှု အားနည်းခြင်း တို့ ဖြစ်ပါသည်။³⁹

၃.၂ ပြည်ပမှချေးငွေများ

၃.၂.၁ အိုဒီအေ

ဇယား ၅ မြန်မာနိုင်ငံသို့ အစီစဉ်ရေးဆွဲနိုင်သည့် ချေးငွေ CPA (ကျပ်သန်းပေါင်း)

ဇယားအရင်းအမြစ်။ အိုဒီအေစီဒီ OECD

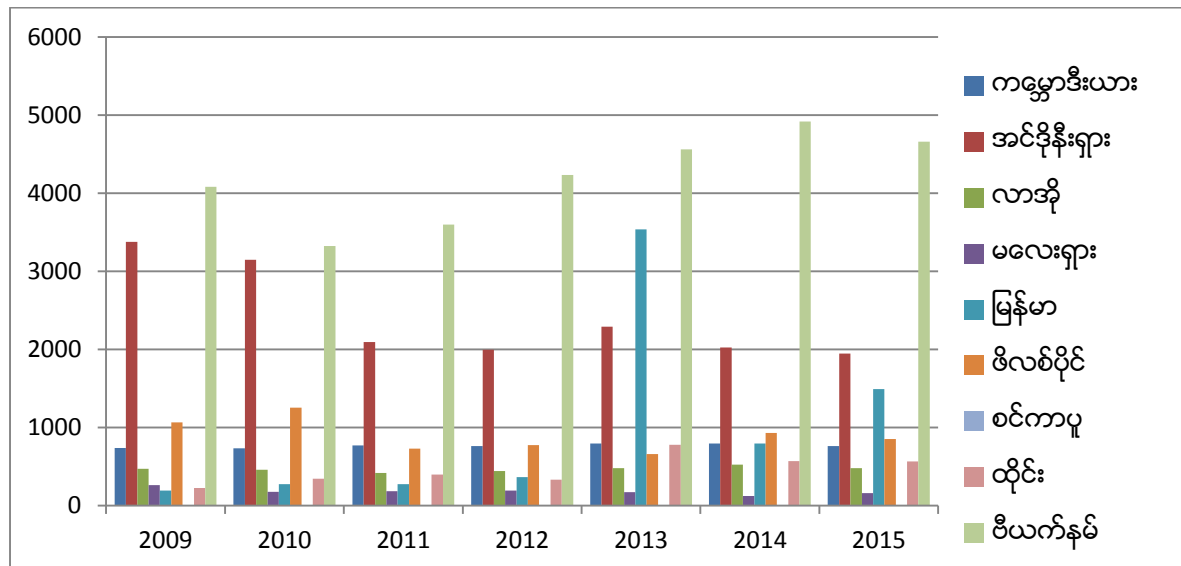
³⁷ ယူအင်စီဒီအက်ဖ်၊ မြန်မာဝက်ဖ်ဆိုက်၊ <http://www.uncdf.org/en/myanmar>

³⁸ အဲရစ်ဒူဖလို့/ ပေါလ်လူချင်ဘတ်/ လီရင်/ လီရင်ချင်းတို့၏ မြန်မာ့အသေးစားငွေရေးကြေးရေးကဏ္ဍအကဲဖြတ်ချက် (၂၀၁၃) <http://www.cgap.org/publications/microfinance-myanmar-sector-assessment>

³⁹ ကမ္ဘာ့ဘဏ်အုပ်စု ဝါရှင်တန်ဒီစီမှ ချားပတ်ထရပ်ရှင်းဒါး/ ရှန်စရာဟာဂျာ/ တန်ဇင်းဒွိုင်မာ နော်ဘူးနှင့် မိုနာဟာဒတ်တို့၏ စာတမ်း "စီးပွားရေးတွင် လုပ်နေကျဆက်လုပ်ဆိုတာကို ရိုက်ချိုးခြင်း၊ ယှဉ်ပြိုင်မှုအားကောင်းစေခြင်းနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍကြီးထွားရန်အတွက် လျှပ်လျှပ်ရှားရှားဝန်းကျင်ကို အားပေးခြင်း"

<http://documents.worldbank.org/curated/en/2016/02/25929483/breaking-business-usual-fostering-competitiveness-dynamic-environment-private-sector-growth>

ဇယား ၆ အာဆီယံနိုင်ငံများသို့နိုင်ငံအလိုက်အစီစဉ်ရေးဆွဲနိုင်သည့်ချေးငွေ CPA (ကျပ်သန်းပေါင်း)

ဇယားအရင်းအမြစ်။ အိုအီးစီဒီ OECD

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- အစိုးရ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီ (ODA) သည်၂၀၁၁ခုနှစ်တွင် အစိုးရ၏ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အစီအစဉ်များစတင်ခဲ့သည့်နောက်အလှူရှင်နိုင်ငံများကဆက်သွယ်မှုအသစ်တစ်ဖန်ပြုလုပ်လာကြခြင်းကြောင့်လျင်မြန်စွာမြင့်တက်လာခဲ့ပါသည်။
- အိုအီးစီဒီအဖွဲ့ (OECD) ၏ကိန်းဂဏန်းအရ မြန်မာနိုင်ငံသို့ အစိုးရ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီစီးဝင်မှုသည်၂၀၁၀ခုနှစ်တွင်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၁၁၃.၄သန်းရှိရာမှ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင်၂.၁ဘီလီယံအထိတက်လာပါသည်။⁴⁰ ၂၀၁၃ခုနှစ် တွင်အဓိကတက်လာခြင်းမှာ ကြွေးမြီသက်သာခွင့်ရရှိခဲ့ခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။⁴¹
- အိုအီးစီဒီအဖွဲ့၏ တွက်ချက်ခန့်မှန်းမှုအရ⁴² လာမည့်နှစ်များအတွင်း အိုအီးအေ အထောက်အပံ့သည် ဆက်လက်တိုးများလာရန် မျှော်လင့်ရပြီး အာရှဒေသ၏ အာဖဂန်နစ်စတန်နှင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ကဲ့သို့သော ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံး LDC နိုင်ငံများနှင့် အတူတကွမြန်မာနိုင်ငံက အဆိုပါတိုးမြှင့်ထောက်ပံ့ငွေများကိုအများဆုံးရရှိမည်ဟုဆိုပါသည်။အိုအီးစီ၏နိုင်ငံအလိုက်အစီအစဉ်စီမံအေ CPA

⁴⁰အရင်းအမြစ်အိုအီးစီအဖွဲ့

https://public.tableau.com/views/OECD/DACAidataglancebyrecipient_new/Recipients?:embed=y&:display_count=yes&:showTabs=y&:toolbar=no?&:showVizHome=no

⁴¹ မြန်မာနိုင်ငံသည်ဂျပန်၊ အေဒီဘီနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့၏ အကြွေးတော်တော်များများ ရှိပါသည်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင် ဂျပန်အစိုးရ၏ သဘောတူညီချက်အရ ချေးငွေအရင်းကျန်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး ကာလလွန်ဒဏ်ကြေးကိုလျော့ပေါ့ပေးပြီး အသစ်ချေးသည့် ချေးငွေပေါင်းကူးစနစ်ကိုရရှိပါသည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အေဒီဘီနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့ကလည်း ၎င်းတို့၏ကြွေး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ဘီလီယံကို ဂျပန်ကဲ့သို့အလားတူ ပေါင်းကူးစနစ်ဖြင့် ပယ်ဖျက်ပေးခဲ့ပါသည်။

⁴² အိုအီးစီ၏၂၀၁၅ခုနှစ်ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အကူအညီများအပေါ်အခြေစာတမ်းနှင့် DAC ၏ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အလှူရှင်များ ရှေ့ဆက်သုံးစွဲမည့် အစီအစဉ်များ လေ့လာချက်

ကိန်းဂဏန်းများက မြန်မာနိုင်ငံအတွက်အစီအစဉ်သည် ၂၀၁၄-၂၀၁၈ကာလအတွင်း ၂၃၄% တက်လာမည်ဟု ပြနေပါသည်။

အသေးစိတ်တွေ့ရှိချက်များ

- အခြားအာဆီယံနိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါကမြန်မာနိုင်ငံသည်အိုဒီအေတိုးမြှင့်ပေးခံရသောနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတည်းဖြစ်ပါသည်။အိုဒီအေရရှိမှုအဆင့်အရနိုင်ငံတွင်းအစီအစဉ်များအတွက်အမှန်ရရှိနိုင်မည့်နောက်တွင်တတိယလိုက်နေပါသည်။ (အထက်ပါဇယားကိုကြည့်ပါ)
- အိုဒီအေတွင်ပါဝင်ပုံများလည်းပြောင်းလဲလျက်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၃အထိဆိုလျှင်အစိတ်အပိုင်းအများစုမှာထောက်ပံ့ငွေများဖြစ်ခဲ့သော်လည်းမြန်မာနိုင်ငံအပေါ်စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုများရုတ်သိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းတွင်ကုလသမဂ္ဂနှင့်ဥရောပသမဂ္ဂကဲ့သို့သော နိုင်ငံစုံပါဝင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်အပါအဝင် ဘဏ်များကဲ့သို့သော ငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းများက လုပ်ငန်းများပြန်လည်စတင်ခဲ့ကြပါသည်။ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီနှင့် ဂျပန်ကဲ့သို့သော နိုင်ငံများက ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှ စတင်၍ ချေးငွေအဖြစ် ပေးလာကြပါသည်။ ၂၀၁၁-၂၀၁၃ကာလအတွင်း အိုဒီအေပေါင်း၏ ၇၃% သည် နှစ်ဘက်အစိုးရတို့အကြား သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပေးခဲ့ပါသည်။ ၂၇% မှာ နိုင်ငံတကာငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုလသမဂ္ဂအေဂျင်စီများ ဦးဆောင်ပြီး နိုင်ငံစုံပါဝင်သော အိုဒီအေဖြစ်ပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ ပါဝင်မှုမျိုးသည် အနာဂတ်တွင် ဖွံ့ဖြိုးမှုအေဂျင်စီမျိုးစုံနှင့် ငွေရေးကြေးရေး အဖွဲ့အစည်းများ ပိုမိုများပြားလာနိုင်သဖြင့် ပြောင်းလဲမှုရှိနိုင်ပါသည်။ ရှေ့လာမည့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကိုသုံးသပ်ချက်အရနိုင်ငံစုံပါဝင်သည့် ငွေအရင်းအမြစ်များသည် ၂၈% ထက် မပိုသည့်တိုင် ၂၈% အထိ တိုးတက်လာမည်ဟု ညွှန်ပြနေပါသည်။⁴³
- အိုဒီအေဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းများသည်လည်း အမျိုးမျိုးအစားအစားကွဲပြားရန် သေချာသလောက်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အကုန်တွင် မြန်မာအစိုးရ၏ မုန့်ဟင်းခါးခေါ် မှတ်တမ်းများအရ အကောင်အထည်ဖော်ဆဲ လုပ်ငန်းစီမံချက်ပေါင်း ၆၅၅ ခုရှိနေပြီး အကူအညီပေးထားသည့် စီမံချက်အားလုံးနီးပါးသည် အသေးစားများဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။⁴⁴ အိုဒီအေငွေ၏ စုစုပေါင်းအကြမ်းစာရင်းတွင်သုံးပုံနှစ်ပုံကိုနှစ်ဦးနှစ်ဘက်သဘောတူညီချက်မှရရှိထားပြီးကျန်သုံးပုံတစ်ပုံ ကိုအကူအညီပေးသူ ၄၀ဦးထည့်ဝင်ထားပါသည်။အဆိုပါအများစုတွင် ပါဝင်သူတစ်ဦးချင်း၏ နှစ်စဉ်ပျမ်းမျှ ထည့်ဝင်ငွေမှာအမေရိကန်ဒေါ်လာ၅သန်းအောက်တွင်သာရှိပါသည်။
- အိုဒီအေပေးသူများအကြားဗဟိုဘဏ်ဆိုင်ရာကိစ္စများ၌ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုပိုမိုကောင်းလာရေး အားပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။မြန်မာနိုင်ငံ၏နည်းစနစ်များဦးစားပေးအစီအစဉ်များနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်ရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။၂၀၁၃ခုနှစ်တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သည့်မြန်မာ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး

⁴³ နိုင်ငံအလိုက် စီစီအေ ကိန်းဂဏန်းများမှာ မပြည့်စုံသဖြင့် သတိဖြင့်ကြည့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အနာဂတ်ကိုကြည့်ရာတွင် အရေးကြီးပါသည်။ ဥပမာ- ကမ္ဘာ့ဘဏ်သည် ၎င်း၏သုံးစွဲငွေစီမံချက်ကို ပြောလေ့မရှိသဖြင့် သတင်းအချက်အလက် မရရှိပါ။
⁴⁴ မြန်မာအစိုးရက ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မုန့်ဟင်းခါးစာရင်းကို စတင်ဖော်ပြပါသည်။ ထိုစာရင်းက အကူအညီငွေများ မည်ကဲ့သို့ အသုံးပြုသည်၊ မည်သည့်အောင်မြင်မှုရလဒ်များ ရှိသည်တို့ကို ပြပါသည်။ မုန့်ဟင်းခါးစာရင်းတွင် ဆန္ဒအလျောက် ပေးပို့သည့် အချက်အလက်များကိုသာ ထည့်သွင်းပေးထားသဖြင့် အတည်ပြုထားခြင်းမရှိ၊ အခြားဖွံ့ဖြိုးမှုအချို့လည်း ပါဝင်ခြင်းမရှိ၊ အချို့ ကိန်းဂဏန်းများမှာလည်း အလွန်နောက်ကျနေပါသည်။

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုရှိရန်၏ ရလဒ်အနေဖြင့်အစိုးရနှင့်ဖွံ့ဖြိုးမှုမိတ်ဖက်များက ယင်းတို့၏ကြိုးပမ်းမှုများကိုညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့်မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစဉ်များ၏နှင့်အညီထောက်ပံ့နိုင်ရေးအတွက်ကဏ္ဍအလိုက်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းခဲ့ကြပါသည်။အဆိုပါလုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၏ဆောင်ရွက်မှုကို ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင်ပြန်လည်သုံးသပ်ခဲ့ရာအဖွဲ့တွင်းဆွေးနွေးချက်များမှာသတင်းအချက်အလက်ဖလှယ်ခြင်းအတွက်သာအာရုံစိုက်ခဲ့ပြီးဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်များအောင်မြင်ရေးဆိုင်ရာ ဗျူဟာများမပါဝင်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။⁴⁵ ထို့ပြင်ကဏ္ဍဆိုင်ရာအဖွဲ့ ၁၇ဖွဲ့အနက် သူတို့ဆိုင်ရာအလိုက်အညွှန်းကိန်းများကိုသဘောတူပြီး (သို့) သတ်မှတ်ဆဲအဆင့်သို့ရောက်သည့်အဖွဲ့မှာ တစ်ဝက်ပင်မရှိသေးသည်ကိုတွေ့ရပါသည်။

- ကဏ္ဍအလိုက်အိုဒီအေသုံးစွဲမှုတွင်လည်းရွေ့လျားမှုများရှိခဲ့ပါသည်။အစိုးရ၏မုန့်ဟင်းခါးစာရင်းအရလူမှုရေးဆိုင်ရာအခြေခံအဆောက်အအုံများအတွက် ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်တွင်၄၅% အသုံးပြုခဲ့သော်လည်း ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင်၂၉% သို့ ကျဆင်းသွားပါသည်။ လူသားချင်းစာနာမှု အကူအညီသည်လည်း ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်တွင်၃၀% သုံးစွဲခဲ့ရာမှ ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင်၇% သို့ ကျဆင်းသွားပါသည်။ တစ်ဖက်တွင် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အခြေခံအဆောက်အအုံ များအတွက် ၂၀၁၀ပြည့်နှစ်တွင်၂.၅% သုံးစွဲခဲ့ရာမှ ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင်၂၄% ထိတိုးမြှင့်လာပါသည်။
- အိုဒီအေကို နယ်မြေအလိုက်သုံးစွဲမှု၌ ၂၀၁၆ခုနှစ်စောစောပိုင်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပူးပေါင်းအဖွဲ့များ၏ ရုံးအဖွဲ့က စိစစ်သုံးသပ်ချက်အရ အလွတ်သဘော တွေ့ရှိချက်များတွင်⁴⁶ ၂၀၀၃ခုနှစ်မှစတင်ခဲ့သည်။ ကာလအတွင်းနှစ်စဉ်ပျမ်းမျှသုံးစွဲငွေမှာရန်ကုန်တိုင်းသည်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၄၇၈သန်းဖြစ်၍အများဆုံး ဖြစ်ပြီးပဲခူးတိုင်း၁၁၄သန်း၊မန္တလေးတိုင်းသန်း၁၀၀အသီးသီးဖြစ်ပါသည်။ရန်ကုန်တိုင်းတွင်တန်ဖိုးမြင့်မားသည့်အခြေခံအဆောက်အအုံစီမံကိန်းအများအပြားရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။
- အိုဒီအေစီစီစာရင်းတွင်ရောမုန့်ဟင်းခါးစာရင်းတွင်ပါဖော်ပြချက်အရစီမံကိန်းများအတွက်ခွင့်ပြုငွေနှင့် အမှန်တကယ် ပေးချေငွေတို့အကြားကွာဟချက်များရှိနေခြင်းက မြန်မာအစိုးရသည် လုပ်ငန်းစီမံချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အချိန်မီပြီးစီးရေး၌ စိန်ခေါ်မှုအချို့နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပုံရှိပါသည်။ အိုဒီအေစီစီစာရင်းအရ၂၀၁၂-၂၀၁၄အတွင်း လျာထားချက်အပေါ် ငွေပေးချေမှုနှုန်းမှာ၂၀၁၂တွင် ၆၈%၊၂၀၁၃တွင်၉၇% နှင့်၂၀၁၄တွင်၇၂% သာရှိပါသည်။⁴⁷ မုန့်ဟင်းခါးစာရင်းကလည်း လုပ်ငန်းပြီးစီးမှုအခြေအနေသည် အထူးသဖြင့် အခြေခံအဆောက်အအုံစီမံကိန်း များတွင် အလွန်ဆိုးရွားနေပုံရပါသည်။ စီမံကိန်းများကိုအတည်ပြုပြီး နောက်ပိုင်းငွေပေးချေရန်

⁴⁵ ဤသုံးသပ်ချက်ကိုဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီကဏ္ဍများအုပ်စု/ လုပ်ငန်းကော်မတီ၏ရုံးအဖွဲ့ကပြုလုပ်ပါသည်။

⁴⁶ ဤကိန်းဂဏန်းများကိုသတိဖြင့်ကြည့်ရန်လိုအပ်ပါသည်။အချို့မှာတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်များက ပေးချေရန် သဘောတူထားချက်များကို ထင်ဟပ်ခြင်းမရှိပါ။ တစ်ကြိမ်မက ပါနေသည်များလည်း ရှိပါသည်။ ထို့အပြင်အလှူရှင်များ စူးစိုက်သည့် ဒေသဟုတ်/ မဟုတ် အခြားစီမံချက်များ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်နေခြင်း ရှိ/မရှိလည်းမကွဲပြားပါ။ အလှူရှင်အလိုက် ကွဲပြားသည့်ဒေသများကို ဖော်ပြထားခြင်းလည်း မရှိပါ။

⁴⁷ အိုဒီအေစီစီ၏ ကြွေးရှင်များထံ တင်ပြသည့်အစီရင်ခံစာ <https://stats.oecd.org/index.aspx?DataSetCode=CRS1>

ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ရသည့်ကနဦးအပိုင်းကြောင့် ယင်းကဏ္ဍ၌ ငွေသုံးစွဲနိုင်မှုသည် နှေးကွေးခြင်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ယေဘုယျဆက်လက်ပါသည်။

- အနာဂတ်ကာလတွင်အိုဒီအေသည်အတိုးသက်သာသည့်အမျိုးအစားမှအတိုးသက်သာခွင့် မရသည့်အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲလာနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။တစ်ဦးချင်း၏ခန့်မှန်းဝင်ငွေ GNI ပေါ်အခြေခံအားဖြင့်ကမ္ဘာ့ဘဏ်မှအဆင့်သတ်မှတ်ချက်အရ၂၀၁၅ခုနှစ်အလယ်ပိုင်းလောက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံသည်အလယ်အလတ်အောက်အဆင့်ဝင်ငွေရှိသည့် အဆင့်သို့ ရောက်လာပါသည်။ ယင်းကဲ့သို့ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့်ပြောင်းလဲလာခြင်းကြောင့်ချေးငွေရယူရာတွင်အလွန်လျော့ပေါ့သည့်အတိုးဖြင့် ရနိုင်မည့်အဆင့်ထက်မြင့်သွားဖွယ်ရှိသဖြင့်အထူးသဖြင့်အိုဒီအေအများဆုံးပေးနေသည့်ဂျပန်နိုင်ငံမှအိုဒီအေ အများပြောင်းလဲသွားပါမည်။ဂျပန်အစိုးရအေလျင်စီ JICA ၏ လျော့ပေါ့မှုအများဆုံး ချေးငွေများရနိုင်မည့် သတ်မှတ်ချက် တံခါးပေါက်အထက်သို့ တက်သွားပြီဖြစ်ပါသည်။⁴⁸
- စိန်ခေါ်မှုများတွင်ငွေအရင်းအမြစ်များအားခွဲဝေချထားရာ၌ဦးစားပေးရမည့်ကိစ္စပါဝင်ပါသည်။မကြာမီနှစ်မ ဉာဏ်အထိအခြားသောဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံအယ်ဒီစီများထက်လူတစ်ဦးချင်းနှုန်းအရအကူအညီရရှိမှုနည်း ပါးခဲ့သည့်မြန်မာနိုင်ငံသည်ယခုကဲ့သို့ ရရှိလာသည့်အကူအညီကြီးကြီးမားမားကိုစီမံခန့်ခွဲဖို့အတွေ့အကြုံ ကံသိပ်မရှိပါ။မြန်မာအစိုးရနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီတို့ကအကူအညီများညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန်ဖွဲ့စည်းမှုများပြု လုပ်လုပ်ခဲ့သော်လည်းရရှိသည့်အကူအညီကိုခွဲဝေချထားရာတွင်ဦးစားပေးရမည့်ကိစ္စများအပေါ် ဗဟုတရား အမြင်များပျောက်ကွယ်လျက်ရှိပါသည်။၂၀၁၆ခုနှစ်လတွင်အကူအညီငွေများထပ်နေခြင်း၊စီမံခန့်ခွဲမှုအ ဘေးနည်းခြင်းများကိုရှောင်ရှားနိုင်ရန်အတွက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်းကြောင်းနိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်ကကြေငြာပါသည်။ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီတို့ကလည်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးဖွဲ့စည်းထားပုံပိုမိုကောင်းမွန်လာရန်အတွက်ပြန်လည်သုံးသပ်မှုကို၂၀၁၅ခုနှစ်လယ်ပိုင်းမှ၂၀၁၆ခုနှစ်စတင်အတွင်းပြန်လည်သုံးသပ် မှုများပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ထို့နောက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီညှိနှိုင်းမှုအဖွဲ့ကိစ္စ၊ကဏ္ဍအလိုက်လုပ်ငန်းအဖွဲ့များ ကိစ္စနှင့်ငွေကြေးအကူအညီရရှိရေးကိစ္စများအပေါ်စူးစိုက်အကြံပြုချက်စာတမ်းကိုပြုစုခဲ့ပါသည်။ရည်ရွယ်ချက်မှာ၎င်းတို့၏အကူအညီများထိရောက်မှုရှိရေးနှင့်မြန်မာနိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များနှင့်လိုက်လျောညီထွေရေးအတွက်ဖြစ်ပါသည်။
- အခြားစိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်မှာငွေခွင့်ပြုခြင်းနှင့်အမှန်ပေးချေခြင်းအကြားကွာဟချက်ဖြစ်ပါသည်။အိုဒီအေများ နောက်ထပ်တိုး၍ရရှိရန်မျှော်လင့်နိုင်သဖြင့်အစိုးရနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီတို့သည်လုပ်ငန်းစီမံချက်များအကောင်အထည်ဖော်ရာ၌လမ်းကြောင်းပိတ်ဆို့မည့်နေရာများကိုသိထားရန်လိုအပ်သကဲ့သို့ ကူညီပေးသည့် နိုင်ငံ/ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၏ ကွဲပြားသည့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အစီရင်ခံစာတောင်းခံချက်များ အပေါ်အချိန်ကုန်ခြင်းကိုလျော့ချရန်နည်းလမ်းများရှာဖွေထားဖို့လည်းလိုအပ်ပါသည်။ယင်းကိစ္စအတွက် ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင်အစိုးရနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီတို့အကြားလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရေးအဟန့်အတား များဖြေရှင်းရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့တစ်ခုဖွဲ့စည်းပြီးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်ဇယားရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။သို့ရာတွင်အစိုးရ ဌာနများကမည်သည့်နေရာမှပါဝင်ရမည်ကိုရှင်းလင်းမှုမရှိခြင်း၊အစိုးရဌာနအားလုံးအပေါ်ပြောင်းလဲမှုများ ကိုမဖော်ဆောင်နိုင်သေးခြင်းတို့ကြောင့်အဆိုပါအစီအစဉ်ဇယားအတိုင်းဆောင်ရွက်ရန်နှေးကွေးနေပါသည်။

⁴⁸ ယူအင်ဒီစီ၏ ၂၀၁၆ခုနှစ်မြန်မာနိုင်ငံ၏အဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံ LDC အဆင့်မှတက်လာခြင်း၏သက်ရောက်မှုများအစီရင်ခံစာ

- စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်စနစ်ထားရှိရန်အကြံပြုပါသည်။မုန့်ဟင်းခါးခေါ်သတင်းစီမံမှုစနစ်သည်အထက်ပါအကူအညီညှိနှိုင်းမှုနှင့်အကူအညီငွေများစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်ပါဝင်နေပါသည်။သတင်းအချက်အလက်အများအပြားရှိနေသော်လည်းအဆိုပါမုန့်ဟင်းခါးစနစ်ဝန်းကျင်မှာပင်အဓိကစိန်ခေါ်မှုများစွာရှိနေပါသည်။ဥပမာ-အကူအညီပေးသည့်ပါတနာဂုဏ်ခန့်

အတွက်ကိန်းဂဏန်းများရှိနေသော်လည်းပါတနာတစ်ဦးချင်းကထုတ်ပေးသည့်ငွေစာရင်းအစီရင်ခံစာမပြည့်စုံသဖြင့်ကိန်းဂဏန်းများကွဲပြားမှု၊အထူးသဖြင့်အကူအညီငွေစာရင်းမစုံလင်မှုနှင့်လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရာဒေသများမပါရှိမှုတို့ဖြစ်ပါသည်။ကိန်းဂဏန်းများကိုအတည်ပြုရာတွင်တပြေးညီစနစ်လည်းမရှိပါ။အစိုးရအနေဖြင့်စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းနှင့်ဘတ်ဂျက်ပြုစုခြင်းလုပ်ငန်းများတွင်အဆိုပါသတင်းအချက်အလက်များကိုမည်သည့်အတိုင်းအတာအထိအသုံးပြုသည်ကိုလည်းရှင်းလင်းစွာမသိရပါ။ထို့ပြင်မုန့်ဟင်းခါးစာရင်းသည်ပင်လျှင်အစိုးရ၏ဘက်စုံဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှုစနစ်နှင့်မည်သည့်အဆင့်အထိလိုက်လျောညီထွေဖြစ်သည်ကိုလည်းရှင်းလင်းစွာမသိရပါ။

၃.၂.၂ ကမ္ဘာ့တောင်ဘက်နိုင်ငံများအချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ South South Cooperation

(ကိန်းဂဏန်းစုံလင်မှုမရှိသဖြင့်ဂရပ်ပုံစံဖြင့်မတင်ပြပါ)

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကာလအတွင်း ၂နိုင်ငံအကြားအကူအညီများနှင့်နိုင်ငံစုံအဖွဲ့အစည်းအားလုံးနီးပါးကအကူအညီပေးရန်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက်မြန်မာအစိုးရနှင့်ဆက်သွယ်မှုများပြုလုပ်နိုင်ခြင်းမရှိခဲ့သော်လည်းအာရှအခြားနိုင်ငံများတွင်အကူအညီနှင့်စီးပွားရေးအထောက်အကူများသက်ဝင်လှုပ်ရှားလျက်ရှိပါသည်။ကမ္ဘာ့တောင်ဘက်ပိုင်းပါတနာများဖြစ်ကြသောတရုတ်၊အိန္ဒိယ၊အင်ဒိုနီးရှား၊မလေးရှား၊ထိုင်းနှင့်ဗီယက်နမ်ကဲ့သို့နိုင်ငံများဖြစ်ပါသည်။
- အဆိုပါတောင်ဘက်နိုင်ငံများပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့်ပတ်သတ်သည့်အဓိကစိန်ခေါ်ချက်တစ်ရပ်မှာ ကိန်းဂဏန်းများကိုမရနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အကူအညီပမာဏမည်မျှ၊ မည်သည့်အမျိုးအစား၊ နည်းပညာဖလှယ်မှုများ၊ လွှမ်းခြုံမည့်ပထဝီဒေသနှင့် ကဏ္ဍများ၊ လုပ်ငန်းစီမံချက်များအကြောင်းဖြစ်ပါသည်။

အသေးစိတ်တွေ့ရှိချက်များ

- တောင်ဘက်နိုင်ငံအချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအရစီးပွားရေးအကူအညီပေးသည့်ပမာဏမှာသိသိသာသာတိုးတက်လာဖွယ်ရှိပါသည်။ဥပမာ - ထိုင်းနိုင်ငံကစတင်ဆော်သြခဲ့သည့်ထားဝယ်စီးပွားရေးဇုံစီမံကိန်း၏ခန့်မှန်းတန်ဖိုးမှာအမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၁ဘီလီယံထက်ကျော်လွန် ⁴⁹ မည်ဖြစ်ပါသည်။ယင်းစီမံကိန်း၏တန်ဖိုးမှာခန့်မှန်းချက်အရပင်လျင်

⁴⁹အန်ဒရူးစိုးစတိုင်း၏ “ တောင်ဘက်ခြမ်းနိုင်ငံများအချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်အတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အပံ့များ၏ အလားအလာများ၊ဇာတ်ကောင်များနှင့် မူဝါဒများဆိုင်ရာစာတမ်း” ၂၀၁၃မြန်မာအထူးပြု

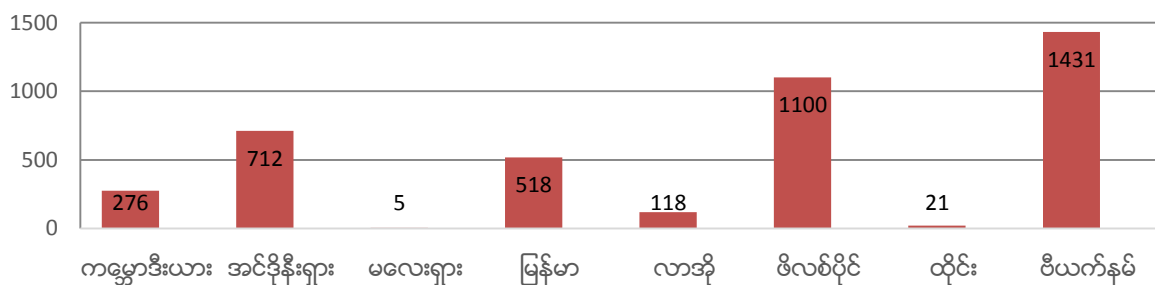
မြန်မာနိုင်ငံမှ ၂၀၁၀ -

၂၀၁၄ အတွင်း ရရှိသည့် အိန္ဒိယ အစားအသောက် ပေါင်း၏ ပမာဏ ထက်ကျော်လွန်မည် ဖြစ်ပါသည်။

- တောင်ဘက်ပိုင်း ပါတနာနိုင်ငံများ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မှာ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် များစွာဆက်နွှယ်နေပါသည်။ ထိုနိုင်ငံများ ပါဝင်သည့် စီမံကိန်းများမှာ သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် ကုန်သွယ်မှုဝင်ရောက်ရာလမ်းကြောင်းအတွက် အခြေခံအဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ခြင်းတို့တွင် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ပါတနာအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဝေဖန်သူအချို့က ထိုနိုင်ငံများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းအလွန်နည်းပါးသည်ဟု ဆိုကြပါသည်။⁵⁰
- တောင်ဘက်ပိုင်း ပါတနာနိုင်ငံများက ကတိကဝတ်ပြုသည့် အကူအညီမှာ များပြားစေကာမူ အာရှတိုက်ရှိ စီမံကိန်းများ၏ တိုးတက်မှုမှာ အလွန်နွေးကွေးပါသည်။ အိန္ဒိယ-မြန်မာ-ထိုင်း အဝေးပြေးလမ်းမကြီး စီမံကိန်းကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်က စတင်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသော်လည်း ယနေ့ထိ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံအကြား သဘောတူညီချက်လက်မှတ်ထိုးနိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။ ထားဝယ်စီးပွားရေး ဇုန်စီမံကိန်းကို မြန်မာနှင့် ထိုင်းတို့ သဘောတူစာချုပ်ချုပ်ပြီးသော်လည်း မည်သူမှ လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုခြင်း မရှိသေးပါ။⁵¹
- မုန့်ဟင်းခါးစာရင်းတွင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ နီပေါနှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံများ၏ အချက်အလက်များ ပါဝင်သော်လည်း ကိန်းဂဏန်းများ မပြည့်စုံခြင်းသည် အရေးပါသည့် စိန်ခေါ်ချက် ဖြစ်နေပါသည်။ တရုတ်၊ ထိုင်းနှင့် အိန္ဒိယကဲ့သို့ သောအထောက်အပံ့အများအပြားပေးနိုင်သော နိုင်ငံများကလည်း သူတို့၏ ကိန်းဂဏန်းများကို မုန့်ဟင်းခါးစာရင်းတွင် စတင်ထည့်သွင်းခြင်း မပြုကြသေးပါ။

၃.၃.၃ ရာသီဥတုဆိုင်ရာ ချေးငွေများ

ဇယား ၇ ရာသီဥတုနှင့် ဆက်စပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး ချေးငွေများ (၂၀၀၂-၂၀၁၄)

ဇယားအရင်းအမြစ်။ အိန္ဒိယစီဒီ⁵²

⁵⁰ အထက်ပါအတိုင်း

⁵¹ အထက်ပါအတိုင်း

⁵² အိန္ဒိယစီဒီ ၂၀၁၂ ခု

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- မြန်မာနိုင်ငံတွင်ရာသီဥတုနှင့်ဆက်စပ်သောချေးငွေများအတော်နည်းပါးလျက်ရှိသေးသော်လည်းဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အရေးကြီးသည့်ငွေအရင်းအမြစ်တစ်ခုဖြစ်လာဖွယ်ရှိပါသည်။အကျိုးကျေးဇူးရှိနိုင်သည့်ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများအတွက်ရန်ပုံငွေ LDC Fund စိမ်းလန်းရာသီရန်ပုံငွေ Green Climate Fund ကဲ့သို့သောရာသီဥတုနှင့်ဆက်စပ်သောချေးငွေများကိုတောင်းခံရယူခြင်းလည်းမရှိသေးပါ။

အသေးစိတ်တွေ့ရှိချက်များ

- အိုအီးစီဒီ၏ ၂၀၀၂-၂၀၁၄ကာလစုစုပေါင်းကိန်းဂဏန်းများအရမြန်မာနိုင်ငံအတွက်ခွင့်ပြုခဲ့သည့်ရာသီဥတုနှင့်ဆက်စပ်သည့်အကူအညီသည်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၅.၂သန်းရှိပြီး၈၂% မှာရာသီဥတု အပြောင်းအလဲများနှင့်အညီနေထိုင်နိုင်ရေးအစီအမံများ အတွက်နှင့်၁၃% မှာရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဒဏ်ခံရခြင်းကိုသက်သာမှုရရန်အစီအမံများ အတွက်ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကိုကြုံတွေ့ရလေ့ရှိသည့် ဗီယက်နမ်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ အင်ဒိုနီးရှားကဲ့သို့သောအာဆီယံနိုင်ငံများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါကယင်းချေးငွေမျိုးရရှိမှုအတော်နည်းနေပါသည်။အထက်ပါအိုအီးစီဒီကိန်းဂဏန်းများအရအဆိုပါကာလအတွက်ခွင့်ပြုခဲ့သော ရာသီဥတုနှင့် ဆက်စပ်သည့်ချေးငွေတွင်ရေနှင့်မိလ္လာလုပ်ငန်း ၄၄%၊ လယ်ယာသားငါး၊ သစ်တော ကဏ္ဍ၃၀% နှင့်စွမ်းအင်ကဏ္ဍ၁၂% ပါဝင်ပါသည်။
- နိုင်ငံပေါင်းစုံရန်ပုံငွေမှချေးငွေများမှာယနေ့ထိစာရင်းအရအကန့်အသတ်နှင့်ပင်ရှိပါသည်။
 - ဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများအတွက်ရန်ပုံငွေ LDC Fund မှ ခွဲတမ်းအမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း၃၀တွင်မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့်လုပ်ငန်းစီမံချက်၃ခုအတွက်အထောက်အပံ့အဖြစ်၁၃သန်းရရှိခဲ့ရာသစ်တောနှင့်ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍအတွက်ရာသီဥတုနှင့်အညီနေထိုင်ရေးအမျိုးသားအဆင့်လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ရေးဆွဲရန်ပါဝင်ပါသည်။⁵³
 - ရာသီဥတုနှင့်အညီ နေနိုင်ရေးရန်ပုံငွေ Adaptation Fund မှ ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင်ပထမဆုံးခွင့်ပြုငွေအမေရိကန်ဒေါ်လာ၇.၉သန်းသည်၄နှစ်ကာလအတွက်ဖြစ်ပါသည်။မန္တလေးတိုင်းအပူပိုင်းဇုန်တွင်ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့်ရေအရင်းအမြစ်နှင့်စားနပ်ရိက္ခာဖူလှမှုအပေါ်အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်ခြင်းကိုကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမည့်စီမံချက်ကိုဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။
 - စိမ်းလန်းရာသီရန်ပုံငွေ Green Climate Fund မှ မြန်မာနိုင်ငံသည်ယနေ့ထိချေးငွေအကူအညီမရရှိသေးပါ။
- ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကပိုမိုဆိုးရွားစေနိုင်သည့်ပြင်းထန်သောမိုးလေဝသအခြေအနေများနှင့်သဘာဝဘေးကျရောက်မှုများသည်မြန်မာနိုင်ငံရှိဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများအားခံနိုင်ရည်နည်းပါးခြင်းကိုဖြစ်စေသည့်အရေးကြီးအချက်ဖြစ်ပါသည်။ရာသီဥတုနှင့်ဆက်စပ်သည့်ချေးငွေများသည်လာမည့်နှစ်များအတွင်း

⁵³ ဂျီအီးအက်စ် (GEF) ပရောဂျက်ဒေတာဘေ့စ် https://www.thegef.org/gef/gef_projects_funding

ကြီးမားသည့်ငွေအရင်းအမြစ်ဖြစ်လာရန်အလားအလာရှိသဖြင့်မြန်မာနိုင်ငံတွင်ယင်းရန်ပုံငွေရယူပြီးစီမံခန့်ခွဲရာ၌ကြုံတွေ့ရမည့်အခွင့်အလမ်းများနှင့်စီမံခေါ်မှုများကိုလေ့လာသုံးသပ်မှုပြုလုပ်ထားရန်အရေးကြီးပါသည်။လက်ရှိအခြေအနေတွင်အဆိုပါရန်ပုံငွေနှင့်ပတ်သက်သောသတင်းအချက်အလက်များလုံလောက်စွာမရှိသေးသဖြင့် “ရာသီဥတုဆိုင်ရာ အစိုးရအသုံးစရိတ်များနှင့်အဖွဲ့အစည်းများလေ့လာချက်စာဆောင် CPEIR” ကိုကြည့်ရှုပါက ရန်ပုံငွေအရင်းအမြစ်များကိုပိုမိုနက်ရှိုင်းစွာနားလည်ရန်နှင့်ယင်းရန်ပုံငွေကိုစီမံခန့်ခွဲရာတွင်လိုအပ်သည့်အစိုးရအသုံးစရိတ်များနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ၏စွမ်းရည်တိုးတက်လာရေးအတွက်အခွင့်အလမ်းတစ်ခုရရှိနိုင်ပါသည်။

၃.၂.၄အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း NGO များ

(ကိန်းဂဏန်းမရရှိသဖြင့်ဂရပ်ပုံစံဖြင့်မတင်ပြနိုင်ပါ)

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- လက်ရှိတွင်မြန်မာနိုင်ငံ၌လုပ်ကိုင်နေကြသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအိုင်အန်ဂျီအို (INGO) ပေါင်း ၁၆၀ခန့်⁵⁴ နှင့်ပြည်တွင်းအရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၂၁၀,၀၀၀ကျော်⁵⁵ ရှိပါသည်။သို့ရာတွင်သူတို့၏လုပ်ငန်းများနှင့်လုပ်ငန်းပမာဏဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများကိုကျယ်ပြန့်စွာရရှိနိုင်ရန်အလွန်ခက်ခဲပါသည်။

အသေးစိတ်တွေ့ရှိချက်များ

- မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်နိုင်ငံတကာမှပတ်သက်သည့် ထားမှုများကိုတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းလျော့ပေါ့ခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းတွင်နိုင်ငံတွင်းလာရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည့်အိုင်အန်ဂျီအိုအရေအတွက်မှာသိသိသာသာတိုးပွားလာပါသည်။၂၀၀၈ခုနှစ်နာဂစ်မုန်တိုင်းအပြီးကာလနှင့် ၂၀၁၁ခုနှစ်တွင်အစိုးရအသစ်ဖွဲ့စည်းပြီးကာလတို့တွင်အလွန်တိုးပွားလာခဲ့ပါသည်။၂၀၀၇ခုနှစ်ဆန္ဒပြပွဲများကိုတုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့်အိုင်ဂျီအိုများကအချင်းချင်းတွေ့ဆုံပြောဆိုနိုင်ရန်နှင့်နည်းဗျူဟာများစုပေါင်းချမှတ်နိုင်ရန်အတွက်အိုင်ဂျီအိုဖိုရမ်တစ်ခုကိုဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးလက်ရှိတွင်အဖွဲ့ဝင်အိုင်ဂျီအို ၉၀ ရှိပါသည်။
- ပြည်တွင်းအရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာအချက်အလက်များကိုသိပ်မသိရပါ။အချို့သောခန့်မှန်းချက်များကရပ်ရွာလူထုအခြေပြအဖွဲ့ပေါင်း ၂သိန်းကျော်လှုပ်ရှားလျက်ရှိသည်ဟုဆိုပါသည်။ဒေသဆိုင်ရာအိုင်ဂျီအိုများအရေအတွက်ခန့်မှန်းချက်အမျိုးမျိုးရှိပြီး ၂၇၀မှတစ်သောင်းကျော်ထိရှိနိုင်ပါသည်။⁵⁶
- အိုင်အန်ဂျီအိုရောအိုင်ဂျီအိုများပါကျယ်ပြန့်သည့်လှုပ်ရှားမှုများပြုလုပ်လျက်ရှိပြီးအများစုမှာနိုင်ငံစုံနှင့်၂နိုင်ငံကြားအကူအညီပေးရေးအေဂျင်စီများ၏ရန်ပုံငွေဖြင့်လုပ်ကိုင်ကြပြီးယင်းအေဂျင်စီများကိုယ်တိုင်ကလည်းသူတို့၏လုပ်ငန်းများကိုထောက်ပံ့ငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။အိုင်ဂျီအိုများကကိုယ်ပိုင်ငွေဖြင့်လုပ်ကိုင်နေသည့်အတိုင်းအတာကိုဖော်ထုတ်ရန်ကိစ္စမှာသိပ်မလွယ်လှပါ။

⁵⁴ အရင်းအမြစ်မသိရသောအစိုးရဆိုင်ရာဘက်မှအဆိုဖြစ်ပါသည်။အိုင်အန်ဂျီအိုဖိုရမ်မှသတင်းအရအိုင်အန်ဂျီအို ၁၆၀ကျော်အနက်၉၀သည်ဖိုရမ်အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြပါသည်။ <http://ingoforummyanmar.org/>

⁵⁵ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ (၂၀၁၅)

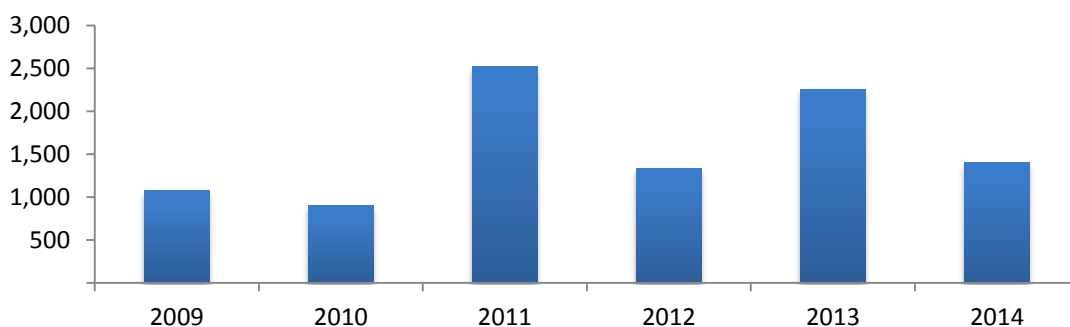
⁵⁶ အထက်ပါအတိုင်း

- အိုင်အင်ဂျီအိုများ၏သတင်းအချက်အလက်များလည်းရှားပါးပါသည်။ သူတို့သည်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာလိုင်းအလိုက်ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီးနှင့်နားလည်မှုအခွင့်အလမ်း (MoU) ၏ရေထိုးပြီးဝင်ရောက်လာကြသော်လည်းစီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိနိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန (FERD) ထံအမြဲအစီရင်ခံစာမရှိပါ။ အစိုးရ၏မုန့်ဟင်းခါးအကူအညီစာရင်းသို့လည်းသူတို့၏ကူညီသည့်ဝင်ငွေကိုစာရင်းမပေးကြပါ။ သူတို့ပါတနာအဖြစ် အကောင်အထည်ဖော် သည့်စီမံချက်များအကြောင်း သာ မုန့်ဟင်းခါးစာရင်းတွင်ပါဝင်ပါသည်။ သူတို့လုပ်ကိုင်နေသည့် အရပ်ဒေသနှင့်လုပ်ငန်းစီမံချက်များ သတင်းကိုမူမြန်မာသတင်းစီမံမှုယူနစ် MIMU ကအမြဲမှတ်တမ်းပြုစုလျက်ရှိနေပါသည်။
- ဝန်ကြီးဌာနအသီးသီးကအခွင့်အလမ်းအသီးသီးရေးထိုးကြပြီးအစီရင်ခံစာအသီးသီးကွဲပြားနေသဖြင့်အစိုးရဌာနများအကြားညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရာတွင်စိန်ခေါ်ချက်များရှိပါသည်။ လုပ်ငန်းအတော်များများကိုလျော့ပေါ့၍သတင်းပေးပါသည်။ ၂၀၁၆ခုနှစ်မေလတွင်နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံးကလုပ်ငန်းစီမံချက်များပိုမိုထိရောက်လာရေးအတွက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများဆိုင်ရာညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်းကြောင်းကြေငြာခဲ့ပါသည်။ အစိုးရဌာနများကြားညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုအားကောင်းရန်နှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအကူအညီများသည်နိုင်ငံတော်၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာရည်မှန်းချက်များနှင့်လိုက်လျောညီထွေမှုရှိရေးအတွက်ရှေ့ခြေလှမ်းတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

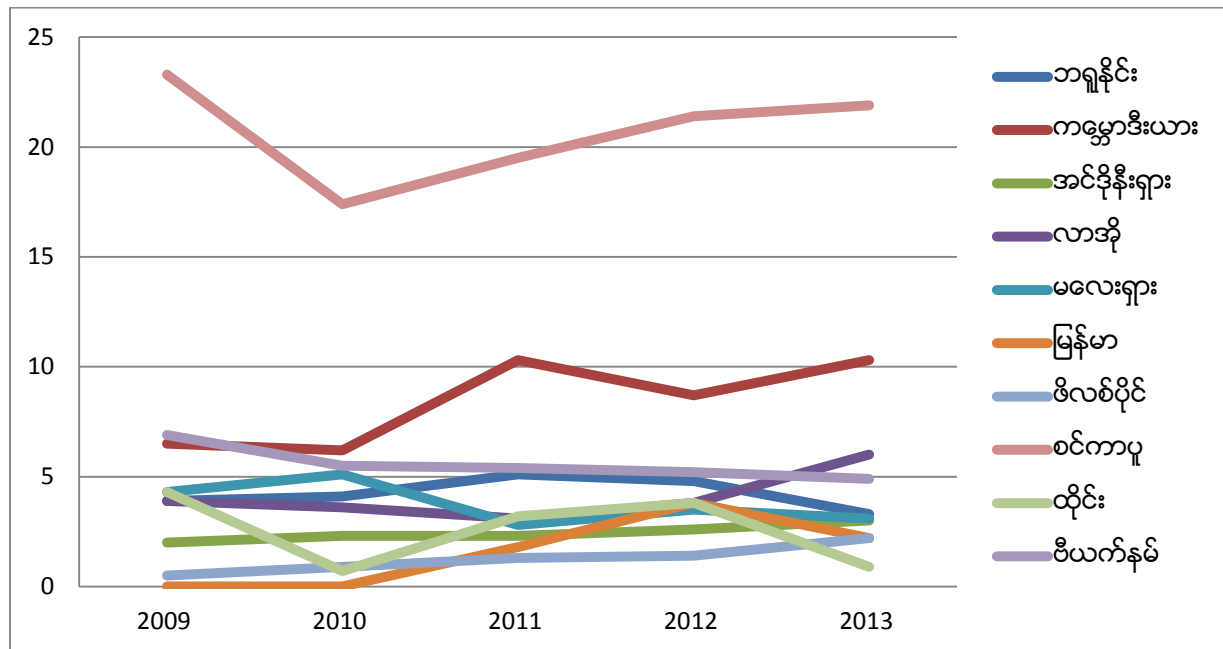
၃.၅.၅ နိုင်ငံခြားမှတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု FDI

ဇယား ၈ နိုင်ငံခြားမှတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့်အသားတင်စီးဝင်ငွေများ

(BoP, current US\$, millions)

ဇယားအရင်းအမြစ်။ အန်တက်အဖွဲ့၊ UNCTAD

ဇယားအရင်းအမြစ်။ အန်တက်အဖွဲ့၊ UNCTAD

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- အက်ဖ်ဒီအိုင်သည်မြန်မာနိုင်ငံတွင်လျင်မြန်စွာတိုးတက်လျက်ရှိပါသည်။ အလွန်နိမ့်ခဲ့သည့်အဆင့်မှ ၂၀၁၂ ဂုဏ်ထူးဆောင်အတွင်းနှစ်ဆန်းပါးတက်လာပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသို့ စီးဝင်မှုမှာပြန်ကျနေပြီးစီးပွားရေးတစ်ခုလုံးဆီသို့လျှံကျလာဖွယ်အလားအလာရှိပါသည်။⁵⁷ သို့ရာတွင်ဥပဒေမူဘောင်သည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုပိုမိုအားပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။

အသေးစိတ်တွေ့ရှိချက်များ

- မြန်မာနိုင်ငံအပေါ်ပိတ်ဆို့မှုအားလုံးနီးပါးကိုဖယ်ရှားလိုက်ခြင်းနှင့်အစိုးရ၏ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် အက်ဖ်ဒီအိုင်အတွက်အခွင့်အလမ်းအသစ်များဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်ပြဌာန်းလိုက်သည့်နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေသည်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အစိုးရသို့လျှောက်ထားခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကိုရှင်းလင်းလွယ်ကူစေရန်ကျယ်ပြန့်စွာခွင့်ပြုခဲ့ပြီးအခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်နှင့်ဆုပေးစနစ်များနိုင်ငံခြားမှဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်သည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုအကာအကွယ်ပေးမှုများပါဝင်ပါသည်။⁵⁸ ရလဒ်အနေဖြင့်အက်ဖ်ဒီအိုင်စီးဝင်မှုသည်၂၀၁၂ခုနှစ်တွင်အမေရိကန်ဒေါ်လာ၄၉၆.၈၈သန်းရှိရာမှ၂၀၁၄ခုနှစ်တွင်၉၄၆.၂၂သန်းထိမြင့်တက်လာပါသည်။

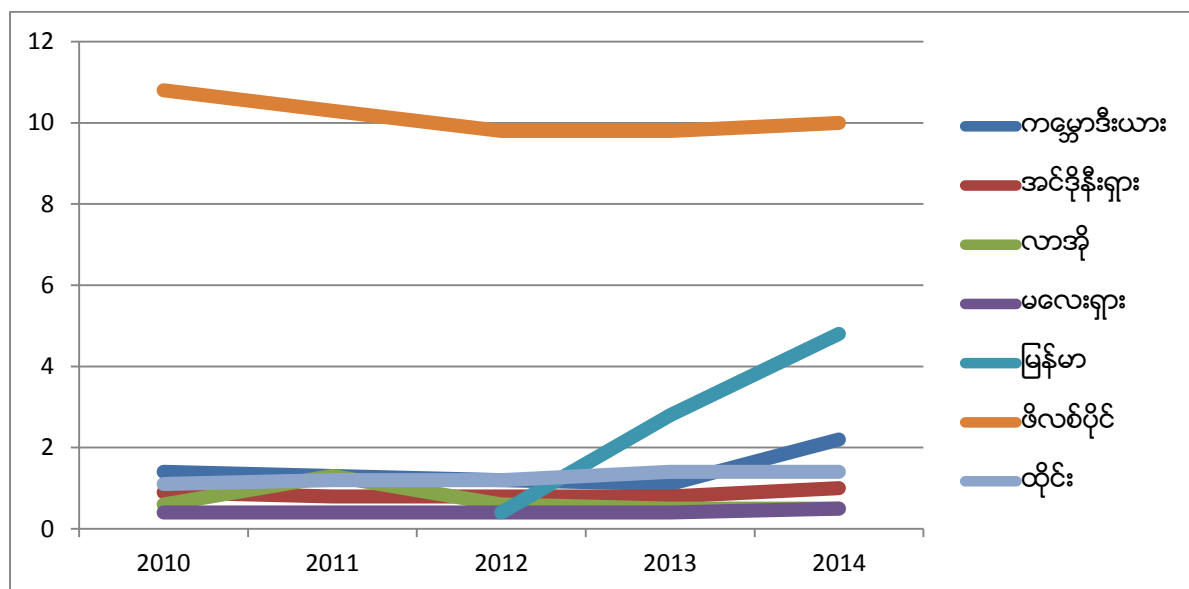
⁵⁷ အိုအီးစီအဖွဲ့၏မြန်မာနိုင်ငံကိုထောင့်စုံမှလေ့လာသုံးသပ်ချက်အတွဲ ၂။ ၂၀၁၄အတွက်နက်ရှိုင်းသည့်သရုပ်ခွဲလေ့လာချက်နှင့်အကြံပြုချက်များ <http://dx.doi.org/10.1787/9789264220577-en>

⁵⁸<http://www.dica.gov.mm/en/foreign-investment>

- အခြားသောဖွံ့ဖြိုးမှုအနည်းဆုံးနိုင်ငံများကဲ့သို့ ပင်မြန်မာနိုင်ငံတွင်အက်ဖ်ဒီအိုင်သည်ဓါတ်သတ္တုတူးဖော်ရေးလမ်းပန်းအဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ရေးစသည့်အကြီးစားစီမံကိန်းများတွင်စုပြုံနေပါသည်။ယင်းစီမံကိန်းများသည်အလုပ်သမားအများအပြားခန့်ထားရန်မလိုအပ်သည့်အပြင်လူမှုရေးနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်ထိခိုက်မှုများနှင့်ပတ်သတ်၍ဝေဖန်စရာဖြစ်နေပါသည်။အခြားနိုင်ငံအများနည်းတူမြန်မာနိုင်ငံသည်လည်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအားပေးရေးနည်းဗျူဟာများအပါအဝင်ရွေးချယ်ရမည့်မူဝါဒအမျိုးမျိုးကိုကြည့်ရှုပြီးအက်ဖ်ဒီအိုင်ကိုရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်အကျိုးရှိမှုအတွက်သော့ချက်နေရာများသို့လမ်းကြောင်းပြောင်းပေးရန်စိန်ခေါ်မှုကိုရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။
- အချို့အက်ဖ်ဒီအိုင်များသည်မြန်မာ့ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်၏ခွင့်ပြုချက်ရယူရန်မလိုအပ်သောကြောင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန (DICA) တွင်စာရင်းမဝင်သဖြင့်အက်ဖ်ဒီအိုင်ဆိုင်ရာကိန်းဂဏန်းများ၏အရည်အသွေးကိုသတိပြုစဉ်းစားရန်ရှိပါသည်။အထူးသဖြင့်စစ်ဘက်ဆိုင်ရာမှထိန်းချုပ်ထားသည့်လုပ်ငန်းများနှင့်ဖက်စပ်လုပ်ကိုင်သည့်လုပ်ငန်းများဖြစ်ပါသည်။⁶⁴

၃.၂.၆ ပြည်ပမှလွှဲပို့ငွေများ Remittances

ဇယား ၁၀ တစ်ဦးချင်းလွှဲပို့ငွေများ၊ နှစ်အလိုက်လက်ခံရရှိမှုနှင့် ဂျီဒီပီအချိုးအနှံ့အလိုက်နှိုင်းယှဉ်ချက်

ဇယားအရင်းအမြစ်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ ကမ္ဘာ့ဖွံ့ဖြိုးမှုအညွှန်းကိန်းများ။

အဓိကတွေ့ရှိချက်များ

- ပြည်ပမှလွှဲပို့ငွေများလျင်မြန်စွာတိုးတက်လာသော်လည်းအကျိုးအမြတ်အများဆုံးရရှိအောင်မလုပ်ဆောင်နိုင်သေးပါ။အခြားဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ချဉ်းကပ်ပုံတစ်ရပ်မှာပြည်ပမှလွှဲပို့ငွေများကိုပြည်တွင်းရှိစတော့ဈေးကွက်မှတစ်ဆင့်လွှဲပြောင်းပေးခြင်းအားဖြင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်အသုံးပြုနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

⁶⁴ အိုအီးစီ၏ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမူဝါဒသုံးသပ်ချက် (၂၀၁၄)

အသေးစိတ်တွေ့ရှိချက်များ

- ပြည်ပရောက်မြန်မာများကလွှဲပို့ငွေများသည် ၂၀၁၀တွင်အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၁၅သန်းရှိရာမှ ၂၀၁၅တွင် ၃.၅ဘီလီယံအထိမှတ်သားစဖွယ်တက်လာပါသည်။⁶⁵

ဒေါ်လာသန်းပေါင်း	၂၀၁၀	၂၀၁၁	၂၀၁၂	၂၀၁၃	၂၀၁၄	၂၀၁၅
ပြည်တွင်းသို့စီးဝင်	၁၁၅	၁၂၇	၂၇၅	၁,၆၄၄	၃,၁၀၃	၃,၄၇၈
ပါဝင်မှု						
အလုပ်သမားလျော်ကြေး	၁၁၅	၁၂၇	၂၇၅	၂၂၉	၁၁၈	
ပုဂ္ဂလိကလွှဲငွေ				၁,၄၁၄	၂,၉၈၄	

ဇယားအရင်းအမြစ်။ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများနှင့်လွှဲပို့ငွေများမှတ်တမ်းစာအုပ် ၂၀၁၆

- မြန်မာနိုင်ငံသည်ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်လုပ်သူအရေအတွက်တွင်အာရှပစိဖိတ်ဒေသမှထိပ်ဆုံး၁၀နိုင်ငံထဲပါဝင်ပါသည်။⁶⁶ ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမား ၄.၁သန်းရှိသည့်အင်ဒိုနီးရှား၏နောက်တွင်မြန်မာသည် ၃.၁သန်းဖြင့်ဒုတိယလိုက်ပြီး ၃.၆သန်းရှိသည့်ဗီယက်နမ်၏ရှေ့တွင်ရှိပါသည်။
- ပြည်ပ၌မြန်မာအလုပ်သမားအရေအတွက်များစွာရှိနေသဖြင့်သူတို့၏လွှဲပို့ငွေများသည်အရေးပါသည့်အရင်းအမြစ်လွှဲပြောင်းရရှိမည့်အလားအလာရှိနေပြီးအခြားအာဆီယံနိုင်ငံများထက်ပင်မြင့်မားလာနိုင်ပါသည်။မကြာခဏဆိုသလိုအလုပ်သမားများ(အထူးသဖြင့်စနစ်တကျမှတ်ပုံမတင်ထားသူများ)သည်ငွေလွှဲပို့ရာတွင်တရားဝင်လမ်းကြောင်းမဟုတ်သည့်ဆွေမျိုးများမှတစ်ဆင့်(သို့)ကိုယ်တိုင်သယ်ယူခြင်းနည်းလမ်းများကိုသုံးကြပါသည်။ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းကဏ္ဍရှိဥပဒေမူဘောင်များကိုသင့်လျော်စွာပြင်ဆင်ပြီးငွေလွှဲလုပ်ငန်းယန္တရားကိုလွယ်ကူအောင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊စရိတ်စကလျော့ချပေးခြင်းဖြင့်လွယ်ကူအောင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါသည်။
- လွှဲပို့ငွေလက်ခံရရှိသည့်မိသားစုအများအပြားအဖို့အရေးပါသည့်အပိုဝင်ငွေများရရှိကြပြီးအများအားဖြင့်သူတို့၏ကျန်းမာရေး၊ပညာရေးနှင့်ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ၌ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလျက်ရှိပါသည်။ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအစိုးရများကလည်းလွှဲပို့ငွေများကိုရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးရေး၌အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့်အကျိုးအမြတ်အများဆုံးရကြစေရန်ရည်ရွယ်၍ပြည်တွင်းစတော့ဈေးကွက်မှတစ်ဆင့်ပေးပို့ကြရန်မည်ကဲ့သို့လုပ်ဆောင်ရမည်ကိုပို၍စဉ်းစားလာကြပါသည်။

အပိုင်း (၄) ၂၀၁၆-၂၀၂၀အတွက်မြန်မာနိုင်ငံ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေးအလားအလာများ

မြန်မာနိုင်ငံတွင်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာငွေကြေးပမာဏနှင့်ထိရောက်မှုတို့အများဆုံးရှိလာရန်အတွက်အရေးကြီးသည့်မူဝါဒနှင့်ဖွဲ့စည်းမှုများကိုပြုပြင်ရန်လိုအပ်ပါသည်။အဆိုပါငွေကြေးစုဆောင်းနိုင်မှုနှင့်ခွဲဝေသုံးစွဲမှုများကိုထိန်းချုပ်ထားသည့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ငွေရေးကြေးရေးစနစ်တို့ကိုဟန့်တားနေသောအကန့်အသတ်အများအပြားရှိပါသည်။ဘတ်ဂျက်နှင့်အသုံးစရိတ်များကိုစီမံခန့်ခွဲသည့်စွမ်းဆောင်ရည်ကန့်သတ်ချက်များ၊ဖွံ့ဖြိုးမှု

⁶⁵<http://data.worldbank.org/indicator/BX.TRF.PWKR.CD.DT>

⁶⁶ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများနှင့်လွှဲပို့ငွေများမှတ်တမ်းစာအုပ်

ဆင့်များတွင်အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းခြင်း၊ခွဲဝေချထားခြင်းနှင့်စီမံခန့်ခွဲခြင်းဆိုင်ရာအသေးစိတ်သရုပ်ခွဲသုံးသပ်ရန်တောင်းဆိုချက်အများအပြားရှိပါသည်။

အထက်ပါနယ်မြေမျိုးလုံးသည် DFA ၏အယူအဆနှင့် နည်းစနစ်မူဘောင်အတွင်း ကောင်းစွာကျရောက်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ပထမဆုံးပြုလုပ်မည့် DFA က အတိအကျအာရုံစိုက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များကိုအာဏာပိုင်များနှင့်ဆွေးနွေးပြီး ရရှိမည့်အချက်များကိုအခြေခံကာ DFA ၏လုပ်ငန်းများစတင်ရန် နောက်ထပ်ခြေတစ်လှမ်းအဖြစ် ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ - အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ

ဝေါဟာရ	အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်
ရာသီဥတုဆိုင်ရာဈေးငွေ Climate Finance	မည်သည့်အချက်ကြောင့်ရာသီဥတုဆိုင်ရာဈေးငွေသို့မဟုတ်ရာသီဥတုဆိုင်ရာစီမံကိန်းဖြစ်သည်ဟုနိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုသည့်အဓိပ္ပါယ်မျိုးမရှိသေးခြင်းကအဆိုပါဈေးငွေများစီးဆင်းမှုအတိုင်းအတာကိုနားလည်ရန်အတွက်စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်သကဲ့သို့ယင်းကိုခြေရာခံရန်အတွက်တိုင်းတာသည့်စနစ်၊နည်းပညာ၊စသည်များလည်းမရှိပါ။ကျွမ်းကျင်သူအများနှင့်ဆွေးနွေးရာတွင်အဆိုပါစကားလုံးသည်အမြဲဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲနေကြောင်းနှင့်အောက်ပါအပိုင်းများကိုရည်ရွယ်ကြောင်းဖော်ညွှန်းကြပါသည်။ - ရာသီဥတုဒဏ်ကိုလျော့ပါးစေရန်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်ရေးအတွက်ငွေကြေးအထောက်အပံ့ကိုရည်ညွှန်းသည်။စွမ်းရည်တည်ဆောက်ပေးခြင်းနှင့်သုတေသနလုပ်ငန်းများပါဝင်ပါသည်။ထို့အပြင်ကာဗွန်ဓါတ်လျော့နည်းပြီးရာသီဥတုဒဏ်ခံနိုင်ရည်ရှိသောဖွံ့ဖြိုးရေးဘက်ဆီသို့ရွေ့လျားစေမည့်ကျယ်ပြန့်သည့်ကြိုးပမ်းမှုများလည်းပါဝင်ပါသည်။ - အစိုးရ၊ပုဂ္ဂလိကနှင့်အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကပိုင်းများသို့ငွေစီးဆင်းမှုများ အရင်းအမြစ် - စီပီအိုင် ၂၀၁၂ ရာသီဥတုဆိုင်ရာဈေးငွေ၏မြင်ကွင်း
အတိုးသက်သာခွင့်ရသည့်အဆင့် Concessional ity Level	ပေါက်ဈေးဖြင့်ဈေးယူသည့်အတိုးနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင်အတိုး၏ပျော့ပြောင်းသည့်နှုန်းကိုတိုင်းတာချက်ဖြစ်ပါသည်။လုပ်ငန်းနှင့်ချိတ်ဆက်၍ထုတ်ချေးပေးရာတွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုးနှုန်းနှင့်အမှန်ထုတ်ချေးသည့်နေ့တွင်သတ်မှတ်သည့်အတိုးတို့၏ခြားနားချက်ဖြစ်ပါသည်။အသုံးပြုသည့်နိုင်ငံ၏ငွေကြေးတန်ဖိုးအပေါ်ကြည့်၍ပေးသည့်လျော့နှုန်းလည်းဖြစ်ပြီးဖော်ပြထားသည့်အတိုးနှုန်း၏ရာခိုင်နှုန်းအဖြစ်ပြသပါသည်။
တစ်နိုင်ငံချင်းအတွက်စီမံချက်ဆွဲနိုင်သည့်အကူအညီ Country Programmable Aid (CPA)	ကူညီပေးသူကိုယ်တိုင်ဈေးငွေယူသည့်နိုင်ငံတစ်ခုချင်းအလိုက်လုပ်ငန်းစီမံချက်များရေးဆွဲခွင့်ရှိသည့်အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပါသည်။အိုဒီအေထုတ်ပေးငွေ၏အစိတ်အပိုင်းလည်းဖြစ်ပါသည်။ဈေးငွေလက်ခံရသူတစ်ဦးချင်းအလိုက်ထုတ်ချေးသည့်အိုဒီအေကိန်းဂဏန်းတွင်အောက်ပါသုံးစွဲငွေများမပါဝင်ပါ။ (၁) လူသားစာနာမှုအကူအညီနှင့်ကြွေးသက်သာခွင့်ကဲ့သို့သောခန့်မှန်းရန်ခက်ခဲသည့်ငွေများ (၂) အလှူရှင်နိုင်ငံများတွင်ကျခံသုံးစွဲရသည့်စီမံစရိတ်၊ပညာသင်ကျောင်းသားအထောက်အပံ့၊ဖွံ့ဖြိုးရေးအသိပညာနှင့်သုတေသနလုပ်ငန်းစသည့်ဈေးယူသည့်နိုင်ငံသို့စီးဝင်မှုမရှိသည့်စရိတ်များ၊ (၃) စားနပ်ရိက္ခာအကူအညီ၊အလှူရှင်နိုင်ငံမှဒေသန္တရအစိုးရများ၏အကူအညီ၊အိုင်အင်ဂျီအိုများထံပေးထားသည့်အမာခံရန်ပုံငွေ၊တစ်ဆင့်ခံအေဂျင်စီများမှထောက်ပံ့ငွေ၊အိုဒီအေ၏အရင်းအနှီးထည့်ဝင်ငွေ၊အိုဒီအေ၏တစ်နိုင်ငံချင်းအလိုက်သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိသည့်ကူညီငွေစသည့်အလှူရှင်နိုင်ငံနှင့်လက်ခံသည့်အစိုးရများအကြားဆွေးနွေးထားခြင်းမရှိသည့်ငွေများ (၄) ပြန်လည်ပေးဆပ်ငွေများကိုစာရင်းမှအနှုတ်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ ဈေးငွေများခွဲဝေဆုံးဖြတ်ရာတွင်ထည့်တွက်မှုမရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ အရင်းအမြစ်- ဘန်နှင့်အဖွဲ့၏နိုင်ငံအလိုက်အစီအစဉ်ရေးဆွဲနိုင်သောအကူအညီကိုတိုင်းတာခြင်း၊ဗဟိုချက်သို့ပုံမှန်ကပ်စွာဝင်ရောက်လေ့လာခြင်း၊ ၂၀၁၀
ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ထိရောက်မှုရှိခြင်း Development Effectiveness	အကူအညီသည်ဖွံ့ဖြိုးမှုပြဿနာအဖြေ၏အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုမျှသာဖြစ်ပါသည်။အကူအညီ၏ထိရောက်မှုပေါ်၌သာအာရုံစိုက်နေရာမှဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ထိရောက်ခြင်းအပေါ်စိန်ခေါ်မှုများဘက်သို့လှည့်ကြည့်ချိန်ရောက်ပါပြီ။မူဘောင်အတွင်းအောက်ပါတို့အကျုံးဝင်ပါသည်။ (က) အားကောင်းပြီးရေရှည်တည်တံ့သောအားလုံးပါဝင်သောကြီးထွားမှုကဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတွန်းအားပေးသည်။

	(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်သုံးစွဲငွေများထဲတွင်အစိုးရကိုယ်ပိုင်ငွေ၏ကဏ္ဍကပို၍ပါဝင်ရပါမည်။အောင်မြင်သည့်ရလဒ်များရရှိရန်အတွက်နိုင်ငံသားများအတွက်အစိုးရကပို၍တာဝန်ရှိပါသည်။ (ဂ) နိုင်ငံပိုင်နှင့်နိုင်ငံပိုင်မဟုတ်သည့်အဖွဲ့အစည်းများကသူတို့၏ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကိုသူတို့ကိုယ်တိုင်ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ကြပြီးအချင်းချင်းလည်းတာဝန်ယူရသည်။ (ဃ) ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများသည်ဒေသတွင်း၌ရော၊ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလုံးတွင်ပါပိုမိုပူးပေါင်း၍ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး၌ယှဉ်ပြိုင်နိုင်ရန်အတွက်အကြီးစားအဆင့်စီးပွားရေးကိုထူထောင်ကြသည်။ အရင်းအမြစ် - ထိရောက်သောဖွံ့ဖြိုးမှုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးလမ်းညွှန်အတွက်ဘူဆန်ပါတနာရှစ်စာတမ်းစာမျက်နှာ၉ ဖွံ့ဖြိုးရေး၏ထိရောက်မှုသည်နိုင်ငံအဆင့်တွင်နိုင်ငံသားများအတွက်ထောင်စုနှစ်ရည်မှန်းချက်များနှင့်ဆက်စပ်သောဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများ၏ဘဝကိုအကျိုးသက်ရောက်စေသောရေရှည်တည်တံ့သည့်ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့်အကောင်းဘက်ရလဒ်များကိုရရှိနိုင်ရန်လူ့အဖွဲ့အစည်းကိုပြုပြင်ပြောင်းလဲရာတွင်နိုင်ငံများနှင့်အခြားဖွံ့ဖြိုးရေးဇာတ်ကောင်များ၏စွမ်းဆောင်ရည်တို့ဖြစ်ပါသည်။ အရင်းအမြစ် - ပဲရစ်ကြေညာချက် - အကူအညီများထိရောက်မှုနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးထိရောက်မှုစာတမ်း
နိုင်ငံခြားမှတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးငြိမှုမှန်မှု Foreign Direct Investment (FDI)	နိုင်ငံတစ်ခု၏နိုင်ငံသားတစ်ဦးကအခြားနိုင်ငံရှိစီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု၏စီမံခန့်ခွဲမှုအပေါ်လွှမ်းမိုးပိုင်ခွင့်သိသိသာသာရှိသည့်နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့်အမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။အလားတူစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအားသွယ်ဝိုက်၍ဩဇာလွှမ်းမိုးထိန်းချုပ်နိုင်သည့်ဆက်ဆံရေးများ၊ချေးငွေများလည်းပါဝင်ပါသည်။ (က) အနီးကပ်တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွင်အရင်းအနှီးထည့်ဝင်ငွေအရမဲပေးခွင့်၁၀% နှင့်အထက်ရရှိသည့်ရင်းနှီးခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။ • အကယ်၍ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူသည်မဲပေးပိုင်ခွင့်၏၅၀% အထက်ရှိလျှင်ထိန်းချုပ်မှုရှိသည်ဟုသတ်မှတ်ပါသည်။ • အကယ်၍၁၀% မှ၅၀% အထိမဲပေးခွင့်ရှိပါကသိသိသာသာဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်သူဟုသတ်မှတ်ပါသည်။ (ခ) သွယ်ဝိုက်သောတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွင်အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင်ရရှိနေသည့်မဲပေးပိုင်ခွင့်မှတစ်ဆင့်ကွင်းဆက်အနေဖြင့်ဩဇာရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ဥပမာ- မိမိအနီးကပ်တိုက်ရိုက်ရင်းနှီးထားသည့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကအခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအပေါ်အနီးကပ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်ထားသည့်အခြေအနေမျိုးဖြစ်ပါသည်။
ဂျီဒီပီ Gross Domestic Product (GDP)	စီးပွားရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှုကိုတိုင်းတာပုံတစ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။နိုင်ငံတစ်ခု၏တစ်နှစ်အတွင်းပြည်တွင်းမှထုတ်ကုန်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုအားလုံး၏တန်ဖိုးဖြစ်ပါသည်။
ဂျီအန်အိုင် Gross National Income (GNI)	စီးပွားရေးကုန်ထုတ်လုပ်မှုကိုတိုင်းတာသည့်အခြားတစ်နည်းဖြစ်ပါသည်။ပြည်တွင်းရှိနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ပြည်တွင်းနေထိုင်သူနိုင်ငံသားများကထုတ်လုပ်မှုများအပြင်၎င်းတို့၏အခွန်ဆောင်ငွေများနှင့်ပြည်ပ၌ရရှိသောလုပ်ငန်းများ၊လျော်ကြေးများအခြေပစ္စည်းမှဝင်ငွေများပါဝင်ပါသည်။)
တရားမဝင်စီးဆင်းငွေများ	တရားမဝင်လုပ်ငန်းများနှင့်ဆက်စပ်သည့်ငွေအရင်းအနှီးများနယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ဝင်ရောက်လာခြင်းဟု ယေဘုယျဆိုနိုင်ပြီးပြင်ပနိုင်ငံ၌တရားမဝင်ရှာဖွေရရှိလွှဲပြောင်းသုံးစွဲသည့်ငွေများနယ်စပ်ဖြတ်

တောင်ဘက်ခြမ်းနိုင်ငံအချင်းချင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု South – South Cooperation	အလယ်အလတ်ဝင်ငွေရှိသည့်နိုင်ငံအမျိုးအစားများအကြားထိရောက်သောကျင့်စဉ်များကိုဖော်ထုတ်ပြီး ဟုသုတနှင့်အရင်းအမြစ်များကိုမျှဝေပေးခြင်းအားရည်ညွှန်းပါသည်။ ယင်းပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမျိုးသည် ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နေသည့်ပုံစံများ၏ပြောင်းလဲလာမှုနောက်ကွယ်တွင်အဓိကလှုပ်ရှားနေပါသည်။
အချုပ်အခြာပိုင်၊ နေအင်အားရန်ပုံငွေ SWFs (Sovereign Wealth Funds)	ပြည်တွင်းနှင့်ပြည်ပတွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်ရှာဖွေထားသည့်နိုင်ငံပိုင်အရင်းအနှီးများဖြစ်ပါသည်။ အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက်ငွေများစုဆောင်းနိုင်ရန်အတွက်လက်ရှိသဘာဝအရင်းအမြစ်များရောင်းရငွေဥပမာနိုင်ငံခြားငွေတို့ဖြင့်တည်ထောင်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သဘာဝအရင်းအမြစ်ကြွယ်ဝသည့်နိုင်ငံများနှင့်ရှားပါးသည့်နိုင်ငံများအကြားအရင်းအမြစ်များကိုမိုမိုထိရောက်စွာခွဲဝေသည့်သဘောဖြစ်ပြီးဈေးကွက်ကိုလည်းပိုမိုသွက်လက်စေပါသည်။
အလုပ်သမားများ၏လွှဲပို့ငွေ Worker's Remittances	ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ယာယီဖြစ်စေ၊ အမြဲတမ်းဖြစ်စေပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သူများကထိုနိုင်ငံမှငွေကိုလွှဲပို့ခြင်းကြောင့်မိသားစုကရရှိသည့်ဝင်ငွေဖြစ်ပါသည်။ ငွေသားသို့မဟုတ်ငွေသားမဟုတ်သည်များလည်းပါဝင်ပြီး ဖုန်းကြေးနန်းများမှတစ်ဆင့်တရားဝင်လမ်းကြောင်းများ၊ နယ်စပ်မှသယ်ယူလာသည့်ငွေနှင့်ကုန်ပစ္စည်းများစသည့်တရားမဝင်လမ်းကြောင်းများမှပေးပို့ကြပါသည်။ နိုင်ငံတစ်ခုသို့ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများကလွှဲပို့ခြင်းဖြစ်ပြီးထိုနိုင်ငံများကရာသီအလိုက်သို့မဟုတ်ကာလတိုခန့်အပ်သည့်အလုပ်သမားများ၏အသားတင်ဝင်ငွေလည်းဖြစ်ပါသည်။